



Wisława Szymborska

ვისლავა შიმბორსკა



ZWIĄZEK KULTURALNO-OŚWIATOWY
POLAKÓW W GRUZJI
„POLONIA“

WISŁAWA SZYMBORSKA

**NIEKTÓRZY LUBIĄ
POEZJĘ**

**Poświęcamy Pierwszej
Damie Poezji Polskiej**

Tbilisi 2003

საქართველოს კოლონელთა
კულტურულ-საგანმანათლებლო
კავშირი „POLONIA“

ვისლავა უიმბორსკა

ზოგიერთებს უყვართ
პოეზია

ვუძღვნით პოლონური პოეზიის
პირველ ქალბატონს

თბილისი 2003

ნობელის პრემიის ლაურეატის ვისლავა შიმბორსკას ღრმად ფილოსოფიური და ინტელექტუალური ლირიკა, ძირითადად, მიჰყრობილია ეთიკური პრობლემებისადმი. მისი ძირითადი მოტივია – ადამიანის ეგზისტენციალური სიტუაცია, პიროვნების დამოკიდებულება ისტორიისადმი, საუკუნების განმავლობაში შექმნილი კულტურის, მითებისა და მათთან დაკავშირებული იმედისადმი.

კრებულში წარმოდგენილია პოეტის ლირიკული ნაწარმოებები სხვადასხვა პერიოდის კრებულებიდან მიხეილ ქვლივიძის, გივი ალხაზიშვილისა და ნათელა გავაშელის თარგმანებით.

Wisława Szymborska, laureatka Nagrody Nobla w 1996 roku, rozwinęła i utrwaliła oryginalną poetykę. Jej twórczość prezentuje mistrzostwo artystyczne, nawiązujące do doświadczeń poezji XX wieku oraz tradycji humanistycznej. Cechuje ją precyzja słowa, posługiwanie się ironią i paradoksem, przetworzone poetycko treści filozoficzne. Szymborska stanowi fenomen i zagadkę: skromna, zamknięta w sobie i wyciszona, elektryzuje czytelników. Prostota jej wierszy skutecznie opiera się objaśnieniom badaczy i bezbłędnie trafia w gust współczesnego odbiorcy.

W niniejszym zbiorze zamieszczone zostały wiersze z różnych zbiorów i wszystkich okresów twórczości poetki w przekładach Michała Kwiliwiedzego, Giwiego Ałchaziszwilego oraz Nateli Gawaszeli.

შემდგენელი და რედაქტორი: პროფ. მარიამ ფილინა

Wybór wierszy, wstęp i redakcja: prof. Maria Filina

გამოცემულია საქართველოში პოლონეთის რესპუბლიკის საელჩოსა და „აღმოსავლეთის პოლონელების დახმარების“ ფონდის თანამონაწილეობით

Tom został wydany dzięki pomocy Ambasady RP w Tbilisi oraz Fundacji "Pomoc Polakom na Wschodzie".

წინასიტყვაობა

ადამ მიცკევიჩი, იულიუს სლოვაკი, ახლა კი ვისლავა შიმბორსკა – ამ თანმიმდევრობით გამოვიდა პოლონური პოეზიის ჩვენი ორენოვანი პოლონურ-ქართული კრებულები. ეროვნული პოეზიის გენიოსებს შორის მოხსენიება, თავისთავად ცხადია, უდიდესი პატივია, მაგრამ გარდა ამისა, ვისლავა შიმბორსკას 1996 წელს ნობელის პრემიის მინიჭებასთან დაკავშირებით უწოდეს პოეზიის პირველი ქალბატონი.

პოეტი დაიბადა 1923 წელს პოზნანის ახლოს. 1931 წლიდან დღემდე მისი ცხოვრება დაკავშირებულია კრაკოვთან. აქ, იაგელონის უნივერსიტეტში დაამთავრა მან პოლონური ფილოლოგიისა და სოციოლოგიის ფაკულტეტი და აქვე დარჩა მუდმივად საცხოვრებლად. მისი, როგორც პოეტისა და ესეისტის დებიუტი 1945 წელს შედგა. 1953-1981 წლებში იგი იყო „ლიტერატურული ცხოვრების“ რედკოლეგიის წევრი, ხელმძღვანელობდა პოეზიის განყოფილებას და მიჰყავდა რუბრიკა „არასავალდებულო საკითხავი“. შიმბორსკა არის მრავალი ეროვნული და საერთაშორისო ჯილდოს ლაურეატი – ქალაქ კრაკოვის, კულტურისა და ხელოვნების მინისტრის და სხვ.

თავისი ლექსების გამოცემას პოეტი ძალიან მკაცრად ეკიდება. ამიტომაცაა, რომ თითქმის ყოველი მათგანი მოვლენადაა ქცეული. მისი მთავარი კრებულებია: „იმიტომ ვცხოვრობ“ (1952), „შეკითხვები საკუთარ თავთან“ (1957), „მარილი“ (1962), „ყოველი შემთხვევა“ (1972), „დიდი რიცხვები“ (1976), „ადამიანები ხიდზე“ (1986), „დასასრული და დასაწყისი“ (1993), „არასავალდებულო საკითხავი“ (1992), „ასი ლექსი – ასი ნუგეში“ (1997).

პოეტის ღრმად ფილოსოფიური და ინტელექტუალური ლირიკა, უმთავრესად, მიპყრობილია ეთიკური პრობლემებისადმი, მისი ძირითადი მოტივია – ადამიანის ეგზისტენციალური სიტუაცია, პიროვნების დამოკიდებულება ისტორიისადმი, საუკუნეების განმავლობაში შექმნილი კულტურის მითებისადმი და მათთან დაკავშირებული იმედებისა და

„ნუგეშებისადმი“. შიმპორსკას პოეზიაში წამოყენებულია ფუნდამენტალური საკითხები, მაგალითად, თუ რა მნიშვნელობა და მიზანი აქვს ადამიანის ყოველგვარ მცდელობას, სწრაფვას, გამოცდილებასა და ჩანაფიქრს. მიუხედავად იმისა, რომ პოეტი სკეპტიკურად ეკიდება წარსულის გამოცდილების „შესაბამის“ ცოდნას და ვერ პოულობს ამ საკითხების გადაჭრის დამაკმაყოფილებელ გზებს ან პასუხებს, იგი მაინც არ მიდის უკიდურეს პესიმიზმამდე ან რეალიტივიზმამდე.

შიმპორსკას ფენომენი გამოცანას წარმოადგენს: მოკრძალებული, ჩაკეტილი, ნაზი და კამერული, იგი თითქოს აჯადოებს მკითხველს. მისი ლექსის უბრალოება კატეგორიულად არ ემორჩილება მკვლევართა განმარტებებს და საოცრად შეესაბამება თანამედროვე ადამიანის გემოვნებას. პოეტი ამყარებს ურთიერთობას მკითხველთან კრიტიკოსთა გვერდის ავლით და პრესის დაუხმარებლად, მისი ლექსები კი ვრცელდება მხოლოდ ბესტსელერებისთვის მისაწვდომი ტირაჟით.

ალბათ სტილის, პიროვნების განუმეორებლობა, შემოქმედებით და ეგზისტენციალურ დამოუკიდებლობად შეფასებული განსხვავებულობა წარმოადგენს შიმპორსკას პოპულარობისა და წარმატების საიდუმლოს. შიმპორსკა არასოდეს არანაირ პოეტურ მიმართულებასთან არ ყოფილა დაკავშირებული, მან შექმნა საკუთარი სკოლა, საკუთარი ენა. იგი პრინციპულად განზე დგას ისეთი პრობლემებისგან, როგორიცაა დიდი ისტორიული მოვლენები, ადამიანის არსებობის ბიოლოგიური პირობები, პოეტის საზოგადოებრივი როლი, ფილოსოფიური სისტემები, იდეოლოგიები, რწმენად მიღებული სინამდვილე, სტერეოტიპები, აღიარებული წესების შეზღუდულობა. მისი პოეტური ენა სავსეა დაჩაგრულთა მიმართ თანაგრძნობით, აღტაცებით ცხოვრებისადმი, რომელიც გვთვრუნავს თავისი არალოგიკურობით, სილამაზითა და ტრაგიზმით. მისი ენა აწონილი მსჯელობის, გრძნობათა ნახევარტონების, ლირიკის ენაა, რომელიც მოწმდება ცივი და ნათელი გონებით და ემორჩილება ინტელექტუალურ კანონებს, რაც არ გამოირიცხავს ჩვეულებრივი ყოფითი სინარულისადმი მგრძნობელობას.

შიმპორსკას გმირი აცხადებს: „ვცხოვრობ, ესე იგი ვუშვებ შეცდომებს“. ასეთია პოეტის მიერ ტრანსფორმირებული რაციონალისტური

თეზისი, რომელიც მსოფლიოს და ხელოვნების აღქმის საფუძველს წარმოადგენს. ხელოვნებას, ერთი შეხედვით, მოკრძალებული როლი აქვს მინიჭებული, დაახლოებით ისეთი, როგორიც სამეფო კარზე მასხარას ეკუთვნის, იმ მასხარას, რომელსაც პრივილეგია ჰქონდა არა მხოლოდ გაერთო მეფე და საზოგადოება, არამედ ყველაზე მწარე სიმათლევ ეთქვა. შიმბორსკას ლექსებში მეღანქოლიურ იუმორს განწირული იუმორი ცვლის, ხუმრობა და ირონია ერწყმის გროტესკს, აფორიზმები ზუსტი და ლაკონურია. ერთ-ერთი კრიტიკოსი აღნიშნავდა: „განსაზღვრებისას ზუსტი, არაჩვეულებრივად კომუნიკაციური, სევდიანი ირონიით აღსავსე ვისლავა შიმბორსკას პოეზია ცდილობს შეუფარდოს თანამედროვე ცხოვრებისეული გამოცდილება პოეტების მარადიულ კითხვებს. განსაკუთრებული სტილით, გემოვნებით და სიტყვით პოეტი ცდილობს დაიოკოს მუდმივი მღელვარება“.

1999 წელს გამომცემლობა „მერანმა“ გამოსცა ვისლავა შიმბორსკას მცირე კრებული მიხეილ ქელივიძისა და გივი აღზაზიშვილის თარგმანებით. ჩვენს კრებულში დაემატა ნათელა გავაშელის თარგმანი. ცხადია, ეს ორენოვანი კრებულიც ვერ იტევს პოეტის მთელ ლირიკას. თუმცა ჩვენ ვეცადეთ წარმოგვედგინა პოეტის შემოქმედების სხვადასხვა პერიოდების ნამუშევრები სხვადასხვა კრებულებიდან. შეიძლება ითქვას, რომ პოლონელ პოეტთა მესამე ორენოვანი კრებული თავისებურად უკვე წარმოადგენს სერიას, რომელსაც, იმედი გვაქვს, გაგრძელება ექნება.

ლიონა

WPROWADZENIE

Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, a teraz Wisława Szymborska – w takiej kolejności ukazały się nasze dwujęzyczne zbiory poezji polskiej w tłumaczeniach na język gruziński. Wielkim zaszczytem dla poety jest znaleźć się obok Wieszców, jednak nie jest to przypadek. Wisława Szymborska została uhonorowana nieoficjalnym tytułem Pierwszej Damy poezji, kiedy w 1996 roku otrzymała Nagrodę Nobla.

Wisława Szymborska urodziła się w 1923 roku w Bninie pod Poznaniem. Związała całe życie z Krakowem, gdzie mieszka od 1931 roku. W latach 1945-48 studiowała filologię polską i socjologię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Debiutowała w marcu 1945 roku wierszem "Szukam słowa" w piśmie "Walka". Przez wiele lat, od 1952 roku, pracowała w redakcji krakowskiego "Życia Literackiego". Do 1981 roku prowadziła tam dział poezji. Tam też ukazywał się jej cykl felietonów "Lektury nadobowiązkowe".

Wisława Szymborska jest laureatką wielu nagród: Nagrody Polskiego PEN-Clubu, Nagrody Goethego, Nagrody Herdera. Ma także tytuł doktora *Honoris causa* Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Poetka pisze mało. Obliczono, że wydała zaledwie 250 wierszy. Być może dzięki temu ograniczeniu są one prawie bez wyjątku arcydziełami. Szymborska należy do grona poetów klasycystycznych. W zbiorach wierszy *Dlatego żyjemy* (1952), *Pytania zadawane sobie* (1954), *Wołanie do Yeti* (1957), *Sól* (1962), *Sto pociech* (1967), *Wszelki wypadek* (1972), *Wielka liczba* (1976), *Ludzie na moście* (1986), oraz *Koniec i początek* (1993) rozwinęła i utrwaliła oryginalną poetykę. Jej twórczość prezentuje mistrzostwo

artystyczne nawiązujące do doświadczeń poezji XX wieku oraz tradycji humanistycznej. Cechuje ją precyzja słowa, posługiwanie się ironią i paradoksem oraz przetworzonymi poetycko treściami filozoficznymi.

Szyborska stanowi fenomen i zagadkę: skromna, zamknięta w sobie, dyskretna i wyciszona, elektryzuje czytelników. Prostota jej wierszy skutecznie opiera się objaśnieniom badaczy i bezbłędnie trafia w gust współczesnego odbiorcy. Poetka nawiązuje kontakt z publicznością ponad głowami krytyków i bez pomocy mass mediów, a jej wiersze rozchodzą się w nakładach niezwykłych dla poezji.

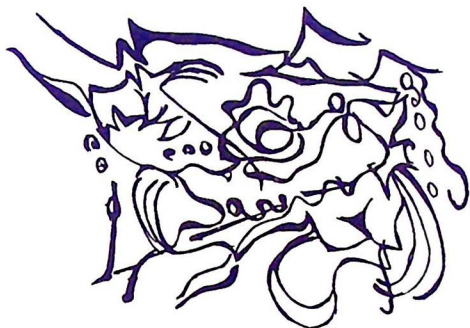
Co decyduje o popularności Szyborskiej i jej sukcesie? Osobliwość stylu, odrębność, wyłączość, rozumiana jako warunek twórczej i egzystencjalnej niezależności.

Szyborska nie utożsamiała się nigdy z żadnym kierunkiem poetyckim, stworzyła własną szkołę pisania, własny język – pełen dystansu do wielkich wydarzeń historycznych, do biologicznych uwarunkowań ludzkiego istnienia, do społecznej roli poety, do systemów filozoficznych, ideologii, prawd przyjmowanych na wiarę, nawyków, stereotypów i zahamowań. Jest to również język współczucia dla pokrzywdzonych, język zachwyty nad urodą życia, które poraża swym pięknem, nielogicznością, a nawet tragizmem. Język wyważonych sądów i stonowanych uczuć, język liryki kontrolowanej przez umysł chłodny i świeży, język poddany intelektualnym rygorom, które nie wykluczają wrażliwości na zwyczajne uroki bytu (na podstawie www.culture.pl).

W 1999 roku w Tbilisi w wydawnictwie „Merani“ ukazał się niewielki tomik wierszy Wisławy Szyborskiej w przekładach na język gruziński autorstwa Michała Kwliwidzego i Giwiego Ałchaziszwilego. W niniejszym zbiorze obok tłumaczeń tych poetów zamieszczone zostały przekłady Nately Gawaszeli. Oczywiście w naszym dwujęzycznym tomie liryka Szyborskiej przedstawiona

jest wybiórczo. Staraliśmy się jednak wybrać wiersze z różnych zbiorów oraz przedstawić wszystkie okresy twórczości poetki. Wydane przez nas trzy zbiory wierszy polskich poetów mają dać początek serii poezji polskiej w języku ojczystym i tłumaczeniach gruzińskich. Mamy nadzieję, iż po nich nastąpią kolejne spotkania gruzińskiego czytelnika z literaturą polską.







ŁUDZIE NA MOŚCIE

Dziwna planeta i dziwni na niej ci ludzie.
Ulegają czasowi, ale nie chcą go uznać.
Mają sposoby, żeby swój sprzeciw wyrazić.
Robią obrazki jak na przykład ten:

Nic szczególnego na pierwszy rzut oka.
Widać wodę.
Widać jeden z jej brzegów.
Widać czółno mozolnie płynące pod prąd.
Widać nad wodą most i widać ludzi na moście.
Ludzie wyraźnie przyspieszają kroku,
bo właśnie z ciemnej chmury
zaczął deszcz ostro zacinać.

Cała rzecz w tym, że nic nie dzieje się dalej.
Chmura nie zmienia barwy ani kształtu.
Deszcz ani się wzmacnia, ani nie ustaje.
Czółno płynie bez ruchu.
Ludzie na moście biegną
ściśle tam, co przed chwilą.



ადამიანები ხილზე

უცნაურია ეს პლანეტა, ხალხიც უცნაურია აქ.
დროის მორჩილება, მაგრამ არ სურთ ამის აღიარება.
ხერხებიც მოიგონეს თავისი დაუმორჩილებლობის გამოსახატავად.
პატარ-პატარა წარმოდგენებს მართავენ. მაგალითად, ასეთს:
ერთი შეხედვით, თითქოს არაფერიაო,
მდინარე მოჩანს.
მოჩანს მდინარის ერთი ნაპირი.
მოჩანს ნავი, დინების საწინააღმდეგოდ რომ მიცურავს,
მდინარეზე ხილია.
ხიდს შავი ღრუბელი დასწოლია.
ხილზე ხალხი მიმოდის.
აშკარად ჩანს, ადამიანები აუჩქარებენ ნაბიჯს,
რადგან სწორედ ამ დროს
შხაპუნა წვიმა იწყება.
საქმეც ისაა, რომ ამის შემდეგ აღარაფერი ხდება.
ღრუბელი არც ფერს იცვლის, არც ფორმას,
წვიმა არც ძლიერდება, არც წყდება,
ნავი ისევ თავისი ადგილზეა,
ხიდზე ხალხი იმავე მიმართულებით გარბის,
საითაც ერთი წუთის წინ გარბოდა.

Trudno tu obejść się bez komentarza:
To nie jest wcale obrazek niewinny.
Zatrzymano tu czas.
Przestano liczyć się z prawami jego.
Pozbawiono go wpływu na rozwój wypadków.
Zlekceważono go i znieważono.

Za sprawą buntownika,
jakiegoś Hiroshige Utagawy
(istoty, która zresztą
dawno i jak należy minęła),
czas potknął się i upadł.

Może to tylko psota bez znaczenia,
wybryk na skalę paru zaledwie galaktyk,
na wszelki jednak wypadek
dodajmy, co następuje:

Bywa to w dobrym tonie
wysoko sobie cenić ten obrazek,
zachwycać się nim i wzruszać od pokoleń.

Są tacy, którym i to nie wystarcza.

ძნელია, ყოველივე ამას კომენტარი არ გაუკეთდეს:

ეს სანახაობა არც იმდენად უწყინარია.

აქ დრო შეჩერებულია.

მის კანონებს ანგარიშს აღარ უწევენ.

მას უფლება აჰყარეს, გავლენა იქონიოს მოვლენათა განვითარებაზე.

იგი აბუჩად აიგდეს და შეურაცხყვეს.

ვილაც მემამბოხის,

ვინმე ხიროსიგა უტაგავას კაპრიზით

(არსებისა, ვინც, სხვათა შორის,

დიდ ხანია და როგორც წესია, არყოფნაში გადაინაცვლა)

დრომ წაიბოროძიკა და გაჩერდა.

შესაძლოა, ეს უმნიშვნელო ხუმრობა იყოს,

უსაქციელობა, ორიოდე გალაქტიკის მასშტაბით ჩადენილი,

მაგრამ მაინც, ყოველი შემთხვევისთვის,

დავძინოთ შემდეგიც:

აქ კარგ ტონად ითვლება

მაღალი შეფასება მიეცეს ამ სანახაობას,

აღტაცება გამოითქვას მასზე

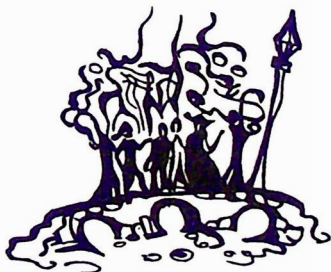
და ეს აღტაცება თაობიდან თაობას გადაეცეს.

არიან ისეთები, ვისაც ესეც არ ჰყოფნით:

Słyszają nawet szum deszczu,
czują chłód kropeł na karkach i plecach,
patrzają na most i ludzi,
jakby widzieli tam siebie,
w tym samym biegu nigdy nie dobiegającym
drogą bez końca, wiecznie do odbycia
i wierzą w swoim zuchwalstwie,
że tak jest rzeczywiście.



იმათ წვიმის ხმაურიც ესმით,
წვეთების სისველესაც გრძნობენ კეფით, ზურგით
და პირდაღებული მისჩერებიან ხილს ისე, თითქოს მასზე
მიმავალ ხალხში თავის თავსაც ხედავენ,
ვითომ ისინიც გარბიან სადღაც იმ დასასრულისაკენ,
თითუელ მათგანს წინ რომ ელოდება
და თავმომწონედ ჰკონიათ,
რომ ყოველივე ეს მართლა ასე ხდება სინამდვილეში.





NAGROBEK

Tu leży staroświecka jak przecinek
autorka paru wierszy. Wieczny odpoczynek
raczyła dać jej ziemia, pomimo że trup
nie należał do żadnej z literackich grup.
Ale też nic lepszego nie ma na mogile
oprócz tej rymowanki, łopianu i sowy.
Przechodniu, wyjmij z teczki mózg elektronowy
i nad losem Szymborskiej podumaj przez chwilę.



ეპიტაფია

აქ წევს სასვენი ნიშანივით მოდიდან გამოსული,
რამდენიმე ლექსის ავტორი.

საუკუნო განსასვენებელი არგუნა მიწამ,
თუმცა გვამი იგი არც ერთ ლიტერატურულ დაჯგუფებას
არ ეკუთვნოდა.

საფლავზე ამოსული ოროვანდისა და ამ სტრიქონების გარდა,
აქ საყურადღებო არაფერია.

გზად მიმავალო, ამოიღე პორტფელიდან
შენი ელექტრონული ტვინი
და შიმბორსკას ბედზე ჩაფიქრდი წამით.



SCHYLEK WIEKU

Miał być lepszy od zeszyłych nasz XX wiek.
Już tego dowieść nie zdąży,
lata ma policzone,
krok chwiejny,
oddech krótki.

Już zbyt wiele się stało,
co się stać nie miało,
a to, co miało nadejść,
nie nadeszło.

Miało się mieć ku wiosnie
i szczęściu, między innymi.

Strach miał opuścić góry i doliny.
Prawda szybciej od kłamstwa
miała dobiegać do celu.

Miało się kilka nieszczęść
nie przydarzać już,
na przykład wojna
i głód, i tak dalej.
W poważaniu być miała



საუკუნის დასასრული

ეს უკეთესი უნდა იყოს გავლილ საუკუნეებზე –
ჩვენი მეოცე
ამის დამტკიცებას ველარ მოასწრებს:
თითზე დასათვლელი წლებილა დარჩა
მოკლე სუნთქვა აქვს
და არეული ნაბიჯი
უკვე ბევრი რამ მოხდა
რაც უნდა მომხდარიყო
და რაც არ უნდა მომხდარიყო
და რაც უნდა მომხდარიყო,
არ მოხდა
გაზაფხული უნდა დამდგარიყო,
ბედნიერებაც, სხვათა შორის.
შიში უნდა გასცლოდა მთა-ბარს
სიმართლეს სიცრუეზე სწრაფად
უნდა მიეღწია მიზნისთვის
რამდენიმე უბედურება არ უნდა მომხდარიყო
მაგალითად, ომები
შიმშილობა და ასე შემდეგ
პატივისცემის ღირსი უნდა გამხდარიყო
განიარალებულთა უილაჯობა,

bezbronność bezbronnych,
ufność i tym podobne.

Kto chciał cieszyć się światem,
ten staje przed zadaniem
nie do wykonania.

Głupota nie jest śmieszna.
Mądrość nie jest wesoła.

Nadzieja
to już nie jest ta młoda dziewczyna
et cetera, niestety.

Bóg miał nareszcie uwierzyć w człowieka
dobrego i silnego,
ale dobry i silny
to ciągle jeszcze dwóch ludzi.

Jak żyć - spytał mnie w liście ktoś,
kogo ja zamierzałam spytać
o to samo.

Znowu i tak jak zawsze,
co widać powyżej,
nie ma pytań pilniejszych
od pytań naiwnych.

ნდობა და სხვა ამისთანანი.

ვისაც სურდა მშვიდობით ეხარა
ამოუხსნელი ამოცანის წინაშე დგას
სიბრძნე სასაცილო აღარ არი
სიბრძნე გახარებული

იმედი

უმანკო ქალიშვილი

დაქალებულა და ასე შემდეგ
დმერთს, ბოლოს და ბოლოს, უნდა ერწმუნო
რომ ადამიანი კეთილია და ძლიერი,
მაგრამ კეთილი და ძლიერი –
ისევ ორი ადამიანია.

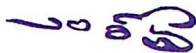
„როგორ ვიცხოვროთ?“ – მკითხა ამას წინათ ვიღაცამ,
ვისთვისაც მე თვითონ მინდოდა მეკითხა იგივე.
ისევ ისე და იმნაირად როგორც ყოველთვის –
რაც თავისთავად ჩანს ზემოთქმულიდან.

გულუბრყვილო შეკითხვებს
დაუყოვნებლივ უნდა გაეცეს პასუხი.



MOŻLIWOŚCI

Wolę kino.
Wolę koty.
Wolę dęby nad Wartą.
Wolę Dickensa od Dostojewskiego.
Wolę siebie lubiącą ludzi
niż siebie kochającą ludzkość.
Wolę mieć w pogotowiu igłę z nitką.
Wolę kolor zielony.
Wolę nie twierdzić,
że rozum jest wszystkiemu winien.
Wolę wyjątki.
Wolę wychodzić wcześniej.
Wolę rozmawiać z lekarzami o czymś innym.
Wolę stare ilustracje w prążki.
Wolę śmieszność pisania wierszy
od śmieszności ich niepisania.
Wolę w miłości rocznice nieokrągłe,
do obchodzenia co dzień.
Wolę moralistów,
którzy nie obiecują mi nic.



შესაკლმბლობანი

მირჩევნია კინო.

მირჩევნია ზვადი კატები.

მირჩევნია მუხები ვარტის პირას.

მირჩევნია დიკენსი დოსტოვესკის.

მირჩევნია ჩემს თავს, კაცობრიობაზე შეყვარებულს
ჩემი თავი – ადამიანის მოყვარული.

მირჩევნია მწვანე ფერი.

მირჩევნია არ ვამტკიცებდე,

თითქოს ყველაფერში გონებაა დამნაშავე.

მირჩევნია გამონაკლისები.

მირჩევნია ადრე ჩავიდე.

მირჩევნია ექიმებს სხვა საკითხებზე ველაპარაკო.

მირჩევნია ძველი, ზოლიანი ილუსტრაციები.

მირჩევნია სასაცილო ვიყო, როდესაც ლექსს ვწერ,

ვიდრე სასაცილო ვიყო, როდესაც ლექსს არ ვწერ.

სიყვარულის მრგვალი თარიღების აღნიშვნას

მირჩევნია ყოველდღე ვზეიმობდე სიყვარულს.

მირჩევნია გარდაცვლილთა სულების საიუბილეო გახსენებას
ყოველდღე მახსოვდეს ისინი.

მირჩევნია მორალისტები, არაფერს რომ არ მპირდებიან.

პრაქტიკული სიკეთე მირჩევნია

Wolę dobroć przebiegłą od łatwowiej za bardzo.
Wolę ziemię w cywilu.
Wolę kraje podbite niż podbijające.
Wolę mieć zastrzeżenia.
Wolę piekło chaosu od piekła porządku.
Wolę bajki Grimma od pierwszych stron gazet.
Wolę liście bez kwiatów niż kwiaty bez liści.
Wolę psy z ogonem nie przyciętym.
Wolę oczy jasne, ponieważ mam ciemne.
Wolę szuflady.
Wolę wiele rzeczy, których tu nie wymieniłam
od wielu również tu nie wymienionych.
Wolę zera luzem
niż ustawione w kolejce do cyfry.
Wolę czas owadzi od gwiazdnego.
Wolę odpukać.
Wolę nie pytać, jak długo jeszcze i kiedy.
Wolę brać pod uwagę nawet tę możliwość,
że byt ma swoją rację.



მეტისმეტი ნდობით თვალახვეულ სიკეთეს.
მირჩევნია დედამიწა სამოქალაქო ტანსაცმელში.
მირჩევნია დაპყრობილი ქვეყნები დამპყრობ სახელმწიფოებს.
მირჩევნია მქონდეს დამატებითი შენიშვნები.
მირჩევნია ქაოსის ჯოჯოხეთი წესრიგის ქაოსს.
მირჩევნია ძმები გრიძების ზღაპრები გაზეთის მოწინავეებს.
მირჩევნია გაფოთლილი ტოტები უფოთლო ყვავილებს.
მირჩევნია კუდიანი ძაღლები კუდმოჭრილ ძაღლებს.
მირჩევნია ღია ფერის თვალები,
რადგან მე თვითონ მუქი თვალები მაქვს.
მირჩევნია გამოსაწევი უჯრები.
ბევრი რამ, რაც აქ არ დავასახელე,
მირჩევნია ბევრ რამეს, რაც აგრეთვე არ დამისახელებია.
მირჩევნია ცალკე აღებული ნულები –
ნებისმიერი ციფრის უკან ჩამწკრივებულ ნულებს.
მირჩევნია მწერების ასაკი ვარსკვლავთა ასაკს.
მირჩევნია ხეს მიუუკაკუნო.
მირჩევნია არ ვკითხულობდე: რამდენ ხანს და როდის.
მირჩევნია ყოველთვის მხედველობაში მქონდეს ის შესაძლებლობაც,
რომ ყოფიერებას თავისი აზრი აქვს.





PISANIE ŻYCIORYSU

Co trzeba?

Trzeba napisać podanie,
a do podania dołączyć życiorys.

Bez względu na długość życia
życiorys powinien być krótki.

Obowiązuje zwięzłość i selekcja faktów.
Zamiana krajobrazów na adresy
i chwiejnych wspomnień w nieruchome daty.

Z wszystkich miłości starczy ślubna,
a z dzieci tylko urodzone.

Ważniejsze, kto cię zna, niż kogo znasz.
Podróże tylko jeśli zagraniczne.
Przynależność do czego, ale bez dłaczego.
Odznaczenia bez za co.



ბიოგრაფიის დაწერა

საჭირო რაა?

განცხადება, რასაც ბიოგრაფია უნდა დაერთოს.

ასაკის მიუხედავად,

ბიოგრაფია მოკლე უნდა იყოს.

აუცილებელია ფაქტების შერჩევა

და ლაკონური გადმოცემა.

პეიზაჟების მაგივრად, მისამართები უნდა აღინიშნოს

და პერყევი მოგონებების ნაცვლად

დაფიქსირდეს ურყევი ფაქტები.

ყველა შესაძლებლობიდან მარტო ქორწინებაა მოსახსენებელი

და ყველა ბავშვებიდან – მხოლოდ დაბადებულები.

ის, ვინც შენ გიცნობს უფრო მნიშვნელოვანია,

ვიდრე ის, ვისაც შენ იცნობ.

უნდა აღინიშნოს, რომელ პარტიას ან მიმართულებას ეკუთვნის.

რატომ? არავის აინტერესებს.

აგრეთვე ჯილდოებია ჩამოსათვლელი.

რისთვის? ამას მნიშვნელობა არა აქვს.

უნდა წერო ისე, თითქოს არასდროს გისაუბრია საკუთარ თავთან,

ყოველთვის გვერდს უვლიდე მას.

Pisz tak, jakbyś ze sobą nigdy nie rozmawiał
i omijał z daleka.

Pomiń milczeniem psy, koty i ptaki,
pamiętkowe rupiecie, przyjaciół i sny.

Raczej cena niż wartość
i tytuł niż treść.

Raczej już numer butów, niż dokąd on idzie,
ten za kogo uchodzisz.

Do tego fotografia z odsłoniętym uchem.
Liczy się jego kształt, nie to, co słyhać.
Co słyhać?

Łomot maszyn, które miały papier.



არ უნდა ახსენო ძაღლები, კატები, ფრინველები,
ღირსშესანიშნავი ადგილები, მეგობრები.
ანლობლები, რომელთა შესახებ ცნობები არ მოგვეპოვება...
ცხადია, ისიც უნდა მიუთითო, სად აპირებ გამგზავრებას,
მაგრამ შენი ფეხსაცმლის ზომა
უფრო საყურადღებოა მათთვის,
ვისაც მიაშიტად სჯერა,
რომ ეს ბიოგრაფია მართლა შენი ბიოგრაფიაა.
სამი ფოტოსურათიცაა საჭიროა, მხოლოდ ისეთი,
სადაც ყურები გიჩანს,
ყურების ფორმა უფრო მნიშვნელოვანია,
ვიდრე ის, რაც ამ ყურებს ესმით. რა ესმით?
ქალაქის საფეხავი მანქანების გრიალი.





DZIECI EPOKI

Jesteśmy dziećmi epoki,
epoka jest polityczna.

Wszystkie twoje, nasze, wasze
dzienne sprawy, nocne sprawy
to są sprawy polityczne.

Chcesz czy nie chcesz,
twoje geny mają przeszłość polityczną,
skóra odcień polityczny,
oczy aspekt polityczny.

O czym mówisz, ma rezonans,
o czym milczysz, ma wymowę
tak czy owak polityczną.

Nawet idąc borem lasem
stawiasz kroki polityczne
na podłożu politycznym.

Wiersze apolityczne też są polityczne,
a w górze świeci księżyc,



ეპოქის შვილები

ჩვენ ეპოქის შვილები ვართ.
ეპოქა პოლიტიკურია.
შენი, ჩვენი, თქვენი,
დღის საზრუნავი თუ ღამის საქმეები –
ეს სულ პოლიტიკური საქმეებია.
გინდა, არ გინდა,
შენს გენებს პოლიტიკური წარსული აქვს,
შენს კანს – პოლიტიკური ელფერი,
შენს თვალებს – პოლიტიკური ასპექტი.
ყველაფერს, რასაც ლაპარაკობ – რეზონანსი აქვს,
რაზეც სდუმხარ – მნიშვნელობა გააჩნია,
მეტნაკლებად პოლიტიკური.
ტყეში თუ სეირნობ,
პოლიტიკურ ნაბიჯებს ადგამ
პოლიტიკურ ნიადაგზე.
აპოლიტიკური ლექსიც პოლიტიკურია,
და მთვარე, თავზე რომ დაგნათის,
ისიც ობიექტია პოლიტიკური.
„ყოფნა?.. არაყოფნა?..“
ესეც პოლიტიკური საკითხია.

obiekt już nie księżycowy.
Być albo nie być, oto jest pytanie.
Jakie pytanie, odpowiesz kochanie.
Pytanie polityczne.

Nie musisz nawet być istotą ludzką,
by zyskać na znaczeniu politycznym.
Wystarczy, żebyś był ropą naftową,
paszą treściwą czy surowcem wtórnym.

Albo i stołem obrad, o którego kształt
spierano się miesiącami:
przy jakim pertraktować o życiu i śmierci,
okrągłym czy kwadratowym.

Tymczasem ginęli ludzie,
zdychały zwierzęta,
płonęły domy
i dziczały pola
jak w epokach zamierzchłych
i mniej politycznych.

შეიძლება ადამიანი სულაც არ იყო,
მაგრამ პოლიტიკური მნიშვნელობა გქონდეს,
ამისათვის საკმარისია ნავთობი იყო,
კომბინირებული საკვები, მეორადი ნედლეული
ან თუნდაც სათათბირო მაგიდა,
რაზე კამათობდნენ თვეობით პოლიტიკოსები:
მრგვალ თუ სწორკუთხოვან მაგიდასთან ჩაატარონ
მოლაპარაკება სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხზე.
ამასობაში კი ხალხი იხოცებოდა,
საქონელი წყდებოდა,
სახლები იწვოდა
და ნათესები უდაბურდებოდა,
როგორც ეს უძველეს ხანაში,
ნაკლებად პოლიტიკურ ეპოქაში ხდებოდა.

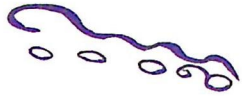


TORTURY

Nic się nie zmieniło.
Ciało jest bolesne,
jeść musi i oddychać powietrzem, i spać,
ma ciekłą skórę, a tuż pod nią krew,
ma spory zasób zębów i paznokci,
kości jego łamliwe, stawy rozciągliwe.
W torturach jest to wszystko brane pod uwagę.
Nic się nie zmieniło.

Ciało drży, jak drżało
przed założeniem Rzymu i po założeniu,
w dwudziestym wieku przed i po Chrystusie,
tortury są, jak były, zmaląła tylko ziemia
i cokolwiek się dzieje, to tak jak za ścianą.

Nic się nie zmieniło.
Przybyło tylko ludzi,
obok starych przewinień zjawily się nowe,
rzeczywiste, umówione, chwilowe i żadne,
ale krzyk, jakim ciało za nie odpowiada,



წამება

არაფერი შეიცვალა.

სხეულს ტკივილის შეგრძნება აქვს.

მას ჭამა სჭირდება, სუნთქვა და ძილი.

მის სიფრიფანა კანქვეშ უშუალოდ სისხლია.

მას საკმაო რაოდენობით კბილები და ფრჩხილები გააჩნია.

მისი ძვლები მყიფეა, სახსრები წელადი.

წამების დროს, ყოველივე ეს გასათვალისწინებელია.

არაფერი შეცვლილა.

სხეული კანკალებს ისევ, როგორც კანკალებდა

რომის დაარსებამდე და მისი დაარსების პერეც.

მეოცე საუკუნეში, ქრისტეს დაბადებამდე და შემდეგაც.

წამებას იყენებდნენ ყოველთვის,

დღესაც იყენებენ, მაგრამ მიწა დაპატარავდა

და ახლა ქვეყანაზე რაც კი ხდება,

ყველაფერს ისე აღვიქვამთ,

თითქოს ჩვენს ახლოს ხდებოდეს, აქვე, კედლის იქით.

არაფერი შეცვლილა.

მხოლოდ ხალხი მომრავლდა.

ძველ დანაშაულს ახლები დაემატა

რეალური, მოგონილი, თავს მოხვეული, არანაირი.

był, jest i będzie krzykiem niewinności,
podług odwiecznej skali i rejestru.

Nic się nie zmieniło.

Chyba tylko maniery, ceremonie, tańce.

Ruch rąk osłaniających głowę
pozostał jednak ten sam.

Ciało się wije, szarpie i wyrywa,
ścięte z nóg pada, podkurcza kolana,
sinieje, puchnie, ślini się i broczy.

Nic się nie zmieniło.

Poza biegiem rzek,

linią lasów, wybrzeży, pustyń i lodowców.

Wśród tych pejzaży duszyczka się snuje,

znika, powraca, zbliża się, oddala,

sama dla siebie obca, nieuchwytna,

raz pewna, raz niepewna swojego istnienia,

podczas gdy ciało jest i jest i jest

i nie ma się gdzie podziąć.

მაგრამ ყვირილი, რითაც სხეული პასუხს აგებს დანაშაულზე, იყო, არის და დარჩება უდანაშაულობის ძახილად, თანახმად ოდიდგან დაწესებული წესისა და განრიგისა. არაფერი შეცვლილა.

მარტო ჩვევები, ცერემონიები და ცეკვები თუ შეიცვალა, ხელის მოძრაობა კი, როცა ადამიანი თავს იცავს დარტყმისგან, ისეთივეა, როგორც იყო და სხეულიც ისევ ეცემა ძირს, იკრუნჩხება, ღმუის, ლურჯდება, სივდება და სისხლისგან იცლება. არაფერი შეცვლილა.

მდინარეთა დინების, ტყეთა მასივების და სანაპიროთა მოხაზულობის გარდა.

ამ პეიზაჟში სული ადგილს ვერ პოულობს, დაძრწის, აქეთ-იქით აწყდება – უჩინარდება, ბრუნდება, მიდის, ახლოვდება, საკუთარ თავს ვერ ცნობს – ხან ჰგონია რომ არსებობს, ხან ესეც არ სჯერა. ამასობაში კი სხეული არის, არის და არის – და არსად წასვლა არ შეუძლია.



O ŚMIERCI BEZ PRZESADY

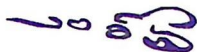
Nie zna się na żartach,
na gwiazdach, na mostach,
na tkactwie, na górnictwie, na uprawie roli,
na budowie okrętów i pieczeniu ciasta.

W nasze rozmowy o planach na jutro
wtrąca swoje ostatnie słowo
nie na temat.

Nie umie nawet tego,
co bezpośrednio łączy się z jej fachem:
ani grobu wykopać,
ani trumny sklecić,
ani sprzątnąć po sobie.

Zajęta zabijaniem,
robi to niezdarnie,
bez systemu i wprawy.
Jakby na każdym z nas uczyła się dopiero.

Tryumfy tryumfami,
ale ileż klęsk,



სიკვდილზე – გადაუჭარბებლად

ხუმრობა სრულებით არ ესმის.

არაფერი გაეგება ვარსკვლავებში, ხიდეებში,

სამკერვალო საქმეში, ქვანახშირის მოპოვებაში,

გემთმშენებლობასა და პურის ცხობაში.

ჩვენს საუბრებში, მომავლის გეგმებს რომ ვსახავთ,

ბოლო სიტყვას ურთავს ხოლმე,

თან უადგილოდ და სხვა თემაზე.

ისიც არ იცის, რაც უშუალოდ მის პროფესიას ეხება:

საფლავის გათხრა,

კუბოს გაკეთება,

სამუშაო ადგილის დასუფთავება.

განადგურებით გართული,

მოქმედებს ჰაიჰარად,

უნიჭოდ და უსისტემოდ,

თითქოს თითოეულ ჩვენთაგანზე თავიდან სწავლობდეს თავის ხელობას.

გამარჯვებები გამარჯვებებად დარჩეს,

ciosów chybionych
i prób podejmowanych od nowa!

Czasami brak jej siły,
żeby strącić muchę z powietrza.
Z niejedną gąsienicą
przygrywa wyścig w pełzaniu.

Te wszystkie bulwy, strąki,
czułki, pletwy, tchawki,
pióra godowe i zimowa sierść
świadczą o zaległościach
w jej marudnej pracy.

Zła wola nie wystarcza
i nawet nasza pomoc w wojnach i przewrotach,
to, jak dotąd, za mało.

Serca stukają w jajkach.
Rosną szkielety niemowląt.
Nasiona dorabiają się dwóch pierwszych listków,
a często i wysokich drzew na horyzoncie.

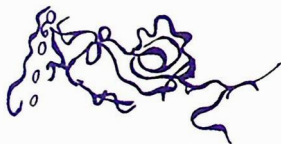
Kto twierdzi, że jest wszechmocna,
sam jest żywym dowodem,
że wszechmocna nie jest.

მაგრამ... ამდენი მარცხი,
მიზანს აცდენილი დარტყმა
და ხელახალი მცდელობა!
ზოგჯერ იმის ძალაც არ ჰყოფნის
გაფრენილი ბუზი გააქროს ჰაერში
ან მიწაზე მცოცავ ჭიანჭველას შეეჯიბროს სისწრაფეში!
ყველა ეს შეხორცებები, ღრუბლები, ქერქები,
ტრაქეები, ფარფლები,
საქორწინო ბუმბული და ცივი ბეწვი –
მის მუდმივ დავალიანებას მოწმობს
ქვეყნის წინაშე.
მარტო ბოროტი ნება არ კმარა,
ჩვენი ხელშეწყობაც – ომებითა და რევოლუციებით –
მეტად უმნიშვნელოა,
რომ მის საქმიანობას ნაყოფიერი ეწოდოს.
ვინც ამტკიცებს, სიკვდილი ყოვლისშემძლეაო,
თვითონ ცოცხალი საბუთია იმის,
რომ სიკვდილი ყოვლისშემძლე არ არის.

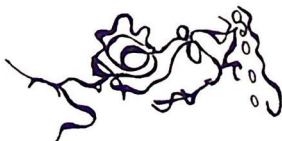
Nie ma takiego życia,
które by choć przez chwilę
nie było nieśmiertelne.

Śmierć
zawsze o tę chwilę przybywa spóźniona.

Na próżno szarpie klamką
niewidzialnych drzwi.
Kto ile zdążył,
tego mu cofnąć nie może.



არ არსებობს სიცოცხლე,
ერთი წუთით არ ყოფილიყოს უკვდავი.
სწორედ ამ ერთი წუთით
იგვიანებს სიკვდილი.
ამოდ ეჯავჯვურება უხილავი კარის სახელურს:
რაც უკვე მოვასწარით,
იმის წართმევა არ შეიძლება.





TREMA

Poeci i pisarze.

Tak się przecierz mówi.

Czyli poeci nie pisarze, tylko kto -

Poeci to poezja, pisarze to proza -

W prozie może być wszystko, również i poezja,
ale w poezji musi być tylko poezja -

Zgodnie z afiszem, który ją ogłasza
przez duże, z secesyjnym zawijasem P,
wpisane w struny uskrzydłonej liry,
powinnam raczej wyfrunąć niż wejść -

I czy nie lepiej boso,
niż w tych butach z Chełmka
tupiąc, skrzypiąc
w niezdarnym zastępstwie anioła -

Gdyby chociaż ta suknia dłuższa, powłóczystsza,
a wiersze nie z torebki, ale wprost z rękawa,
od święta, od parady, od wielkiego dzwonu,



მღელვარება

„პოეტები და მწერლებიო“, –

ასე ამბობენ, მგონია.

მაშ, პოეტები მწერლები არ ყოფილან? აბა, ვინ არიან –

პოეტები – პოეზიაა, მწერლები – პროზაა.

პროზაში ყველაფერი შეიძლება იყოს, აგრეთვე – პოეზიაც,

პოეზიაში კი მარტო პოეზია იგულისხმება.

აფიშის თანახმად, პოეტთან შეხვედრას რომ გვაუწყებს,

(ასო „პ“, ლეკადენტური ორნამენტით დამშვენებული,

ფრთიანი ქნარის სიმებშია ჩახატული)

წესით, მე სცენაზე კი არ უნდა შემოვიდე,

(პროვინციაში დამზადებული ტლანქი ფეხსაცმლის ბრახუნით),

არამედ ჩიტივით უნდა შემოვფრინდე, ფეხშიშველი,

გრძელ, გამჭირვალე კაბაში გამოწყობილი

და ლექსებს ხელჩანთიდან კი არ უნდა ვიღებდე,

ფართო სახელოებიდან ვაჩენდე

მელოდიური მუსიკის თანხლებით,

od bim do bum,
ab ab ba -

A tam na podium czyha już stoliczek
spirytystyczny jakiś, na złożonych nóżkach,
a na stoliczku kopci się lichtarzyk -

Z czego wniosek,
że będę musiała przy świecach
czytać to, co pisałam przy zwykłej żarówce
stuk stuk na maszynie -

Nie martwiąc się zawczasu,
czy to jest poezja
i jaka to poezja -

Czy taka, w której proza widziana jest źle -
Czy taka, która dobrze jest widziana w prozie -

I co w tym za różnica,
wyraźna już tylko w półmroku
na tle kurtyny bodro
z fioletowymi flędzlami?

როგორც სასწაულმოქმედი ჯადოქარი...
იქ კი, შემადლებულ ადგილზე, უკვე მაგიდა მიცდის,
სპირიტისტული ფორმის, მოოქროვილ ფეხებიანი,
მაგიდაზე შანდლებია, რაც იმას ნიშნავს,
რომ მე სანთლის შუქზე უნდა წავითხო ის,
რასაც ჩვეულებრივ ელნათურის შუქზე –
„ჩხაკ-ჩხუკ“ – საბეჭდ მანქანაზე ვბეჭდავდი
და მაშინ სულ არ მიფიქრია იმაზე,
პოეზიაა ეს თუ არა, ან როგორი პოეზიაა –
ისეთი, სადაც პროზა ცუდად ამოიკითხება,
თუ ისეთი, პროზით რომ უნდა გადმოცემულიყო
და საერთოდ, რა მნიშვნელობა აქვს ამ განსხვავებას,
თუ იგი მხოლოდ ნახევრადჩაბნელებულ დარბაზში,
ბორდოსფერი ხავერდის ფოჩებიანი ფარდის ფონზე გამოჩნდება.



ODZIEŻ

Zdejmujesz, zdejmujemy, zdejmujecie
płaszcz, żakiety, marynarki, bluzki
z wełny, bawełny, elanobawełny,
spódnice, spodnie, skarpetki, bieliznę,
kładąc, wieszając, przerzucając przez
oparcia krzeseł, skrzydła parawanów;
na razie, mówi lekarz, to nic poważnego,
proszę się ubrać, odpocząć, wyjechać,
zażywać w razie gdyby, przed snem, po jedzeniu,
pokazać się za kwartał, za rok, za półtora;
widzisz, a ty myślałeś, a myśmy się bali,
a wyście przypuszczali, a on podejrzewał;
czas już wiązać, zapinać drżącymi jeszcze rękami
sznurowadła, zatrzaski, suwaki, klamerki,
paski, guziki, krawaty, kołnierze
i wyciągać z rękawów, z torebek, z kieszeni
wymięty, w kropki, w paski, w kwiatki, w kratkę szalik
o przedłużonej nagle przydatności.



ტ ა ნ ს ა ც მ ე ლ ი

ვიხდი, იხდის, იხდიან,
პალტოებს, კაბებს, პიჯაკებს, ჯემპრებს,
შარვლებს, ტრუსებს, წინდებს, პერანგებს,
აწყობენ, ალაგებენ, აფენენ, ჰკიდებენ,
საკიდებზე, სკამებზე, ტაბურეტებზე, თეჯირზე;
ჯერჯერობითო, — ბრძანებს ექიმი, — საშიში არაფერიაო.
დალიეთ, წაისვით, დაიზილეთ, მიიღეთ
იმ შემთხვევაში თუ, ძილის წინ, ჭამის დროს,
გაესინჯეთ ერთი თვის, ერთი წლის, წლინახევრის შემდეგ;
აი, ხედავ? შენ კი ღელავდი, ჩვენ კი გვეშინოდა,
ექვე გვეპარებოდა, არ ვიცოდით;
შეგიძლიათ ჩაიცვათ, შეიკრათ, შეიბნით
ჯერაც ისევ აკანკალებული თითებით;
ლილები, ქამრები, საყელოები,
ამოიღოთ ჯიბებიდან, ჩანთებიდან, უბეებიდან,
დაჭმუჭნილი, კოპლებიანი, კუბოკრული, ზოლებიანი;
სარკეში ჩაიხედოთ, შეიწმინდოთ, შეიმშრალეთ,
და ისევ დაუბრუნდეთ თქვენს ვარგისობას,
ასე მოულოდნელად რომ გაგიხანგრძლივეს.



RELACJA ZE SZPITALA

Ciągnęliśmy zapalki, kto ma pójść do niego.

Wypadło na mnie. Wstałem od stolika.

Zbliżała się już pora odwiedzin w szpitalu.

Nie odpowiedział nic na powitanie.

Chciałem go wziąć za rękę - cofnął ją

jak głodny pies, co nie da kości.

Wygląda, jakby się wstydził umierać.

Nie wiem, o czym się mówi takiemu jak on.

Mijaliśmy się wzrokiem jak w fotomontażu.

Nie prosił ani zostać, ani odejść.

Nie pytał o nikogo z naszego stolika.

Ani o ciebie, Bolku. Ani o ciebie, Tolku. Ani o ciebie, Lolku.



საავადმყოფოში მისვლა

ჩვენ წილი ვყარეთ ასანთებით: ვინ წავა მასთან?
მე მომიწია და იმწამსვე დავტოვე სუფრა.
საავადმყოფო იქვე იყო, რესტორნის გვერდით
და მნახველების მიღების დრო ახლოვდებოდა...

მან არაფერი მიპასუხა მისალმებაზე
და როს მარჯვენა გაუწოდე, ხელი წაიღო
უმაღვე ისე, ვით დამშეულმა ნაგაზმა – ძვალნი.

ისეთი სახე და ისეთი იერი ჰქონდა,
თითქოს რცხვენოდა საკუთარი გარდაცვალების.
რა უნდა მეტყვა, არ ვიცოდი და ჩემი მზერა
მის თვალებს ასცდა, როგორც ჭერში ნასროლი ტყვია.

იგი არ მთხოვდა არც დარჩენას, არც წასვლას მთხოვდა,
თქვენი ამბავიც არ უკითხავს, არც შენი ვლოდეკ,
არც შენი მარეკ, და არც შენი, ჩემო ირენა...

Rozbolala mnie głowa. Kto komu umiera?
Chwaliłem medycynę i trzy fiołki w szklance.
Opowiadałem o słońcu i gasłem.

Jak dobrze, że są schody, którymi się zbiega.
Jak dobrze, że jest brama, którą się otwiera.
Jak dobrze, że czekacie na mnie przy stoliku.

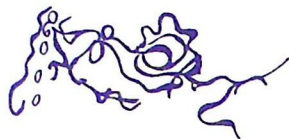
Szpitalna woń przyprawia mnie o mdłości.



თავი ამტკივდა. ვინ კვდებოდა? ვის უკვდებოდა?
რატომ და რისთვის; დაბნეული, ხოტბას ვასხამდი
თანამედროვე მედიცინას და სამ გვირილას,
ფანჯრის რაფაზე გამჭირვალე ლარნაკში ჩადგმულს...

მადლობა უფალს! რა კარგია, კიბე არსებობს
და შეგიძლია სულ სირბილით დაეშვა თავქვე!
მადლობა უფალს! რა კარგია, კიბე არსებობს
და შეგიძლია გააღო და გავარდე გარეთ!
მადლობა უფალს! აქვე ახლო რესტორანია,
სადაც თქვენ, ჩემო მეგობრებო, ამჟამად მიცდით!





MUZEUM

Są talerze, ale nie ma apetytu.

Są obrączki, ale nie ma wzajemności
od co najmniej trzystu lat.

Jes wachlarz - gdzie rumieńce?

Są miecze - gdzie gniew?

I lutnia ani brzęknie o szarej godzinie.

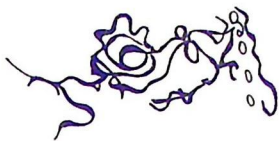
Z braku wieczności zgromadzono

dziesięć tysięcy starych rzeczy.

Omszały woźny drzemie słodko
zwiesiwszy wąsy nad gablotką.

Metale, glina, piórko ptasie

cichutko tryumfują w czasie.



მუზეუმი

სუფრა გაშლილა... მაგრამ რა გინდა, – არავინაა ჭამის მადაზე!
თასებიც არის... მაგრამ არავინ ფიქრობს ღვინოზე და თამადაზე!
და ეს ნივთები სამასწლოვანი – ასე იქნება კიდევ ათას წელს.

არის მარაო, მაგრამ სადღაა ცეკვით დაღლილი ტურფა ქალები?
არის ხანჯალი, მაგრამ სადღაა ახანძრებული რისხვით თვალები?
არის ბარბითი, მაგრამ როგორი – მტკერწაყრილი და გულჩახვეული
და სამუდამოდ დაღუპებულან სიმები – თითებს გადაჩვეული.

,მარადისობის დასამტკიცებლად აქ მოიტანეს ძველი ნივთები,
რასაც ოდესღაც ერქვა: ქონება, შესაწირავი, ძღვენი, მზითევი,
რაც კი ოდესღაც გამოდგებოდა სიყვარულის და ხსოვნის დასტურად,
რაც არსებობდა არსებობისთვის და არსებობა არ დაასრულა!

მუხის ავეჯი, ძვლის ქანდაკება და იარაღი ვერცხლით ნაფერი, –
ყამთა ბრუნვაზე თვის გამარჯვებას უნძოდ ზეიმობს აქ ყველაფერი:

Chichocze tylko szpilka po śmieszce z Egiptu.

Korona przeczekała głowę.

Przegrała dłoń do rękawicy.

Zwyciężył prawy but nad nogą.

Co do mnie, żyję, proszę wierzyć.

Mój wyścig z suknią nadal trwa.

A jaki ona upór ma!

A jakby ona chciała przeżyć!



გვირგვინი თავზე გამძლე გამოდგა, ტახტი – საჯდომზე უფრო
დღეგრძელი,
ფეხი ფეხსაცმელს ვერ მოერია და დაამარცხა ფერმა ფერმწერი!

რაც შეეხება ჩემს პიროვნებას, გთხოვთ, დამიჯეროთ:
მე ცოცხალი ვარ
და ჩემს კაბასთან ჩემი ჭიდილი კაბის ვერაგულ განზრახვას აჩენს:
რა ჯიუტია, რა თავზედია, არც კი მაღავს, რაც დასამალია –
ო, როგორ უნდა, რომ მომინელოს და ჩემზე დიდხანს
ამქვეყნად დარჩეს!

ლიპა



BALLADA

To ballada o zabitej,
która nagle z krzesła wstała.

Ułożona w dobrej wierze,
napisana na papierze.

Przy nie zasłoniętym oknie,
w świetle lampy rzecz się miała.

Każdy, kto chciał, widzieć mógł.

Kiedy się zamknęły drzwi
i zabójca zbiegł ze schodów,
ona wstała tak jak żywi
nagłą ciszą obudzeni.

Ona wstała, rusza głową
i twardymi jak z pierścionka
oczami patrzy po kątach.

Nie unosi się w powietrzu,
ale po zwykłej podłodze,
po skrzypiących deskach stąpa.



ბ ა ლ ა დ ა

აი, ბალადა მოკლული ქალის, –
იგი მოკლეს და გაცოცხლდა მაინც...
აი, ამბავი, რომელიც მერე
მე გამახსენდა და ჩავიწერე.

...და როცა მკვლელმა დატოვა ბინა
და აჩქარებით დაუყვა კიბეს,
ადგა ეს ქალი, თითქოს ჯერ კიდევ
ცოცხალი იყო, ეძინა მხოლოდ.

ადგა, სარკის წინ თმა გაისწორა
და წამწამებში ჩასმული ბეჭდის
თვლები მოავლო ოთახის კედლებს.

არ უფრენია ჰაერში, არა!
საგულდაგულოდ დაკეტა კარი

Wszystkie po zabójcy ślady
pali w piecu. Aż do szczętu
fotografii, do imentu
sznurowadła z dna szuflady.

Ona nie jest uduszona.
Ona nie jest zastrzelona.
Niewidoczną śmierć poniosła.

Może dawać znaki życia,
płakać z różnych drobnych przyczyn,
nawet krzyczeć z przerażenia
na widok myszy.

Tak wiele
jest słabości i śmieszności
nietrudnych do podrobienia.

Ona wstała, jak się wstaje.

Ona chodzi, jak się chodzi.

Nawet śpiewa czesząc włosy,
które rosną.

და გამოალო მაგიდის უჯრა.

მერე კი, წყნარი და ფიქრიანი,
ბუხარს მიუჯდა და ცეცხლში დასწვა
ყველა საბუთი, წერილი, ფოტო,
რომ მკვლელის კვალი გაექრო სრულად.

და როს წარსული ფერფლად აქცია,
სულგაკმენდილი და უგრძნობელი
ისევ საწოლზე დაემხო პირქვე.





NADMIAR

Odkryto nową gwiazdę,
co nie znaczy, że zrobiło się jaśniej
i że przybyło czegoś czego brak.

Gwiazda jest duża i daleka,
tak daleka, że mała,
nawet mniejsza od innych
dużo od niej mniejszych.
Zdziwienie nie byłoby tu niczym dziwnym,
gdybyśmy tylko mieli na nie czas.

Wiek gwiazdy, masa gwiazdy, położenie gwiazdy,
wszystko to starczy może
na jedną pracę doktorską
i skromną lampkę wina
w kołach zbliżonych od nieba:
astronom, jego żona, krewni i koledzy,
nastrój niewymuszony, strój dowolny,
przeważają w rozmowie tematy miejscowe
i gryzie się orzeszki ziemne.



ზედმეტი

ახალი ვარსკლავი აღმოაჩინეს,
რაცა სრულებით არ ნიშნავს იმას, რომ ქვეყანა უფრო განათდა
და სამყაროს შეემატა რაღაც არარსებული.

ვარსკლავი დიდია და შორს არის.
იმდენად შორსაა – ერთი ციციქნაა
და მასზე უფრო წვრილ ვარსკვლავებზე უფრო პატარაა.
ჩვენი აღტაცება გაოცებას არ გამოიწვევდა,
ამისთვის დრო რომ გვქონდეს.

ვარსკვლავის ასაკი, მისი მასა, მდებარეობა –
ყოველივე ეს ერთ საკანდიდატო დისერტაციას ეყოფოდა
და ერთ პატარა ჭიქა ღვინოსაც
ზეცასთან დაახლოებულ პირთა საზოგადოებაში:

ასტრონომი, მისი მეუღლე, ახლობლები და კოლეგები.
განწყობილება ძალდაუტანებელია, ჩაცმულობა – შინაურული,
საუბარი ძირითადად ადგილობრივ თემებს ეხება
და ყველანი მიწის თხილს აკნატუნებენ.

Gwiazda wspaniała,
ale to jeszcze nie powód,
żeby nie wypić zdrowia naszych pań
nieporównanie bliższych.

Gwiazda bez konsekwencji.
Bez wpływu na pogodę, modę, wynik meczu,
zmiany w radzie, dochody i kryzys wartości.

Bez skutków w propagandzie i przemyśle ciężkim.
Bez odbicia w politurze stołu obrad.
Nadliczbowa dla policzonych dni życia.

Po cóż to pytać,
pod iloma gwiazdami człowiek rodzi się,
a pod iloma po krótkiej chwili umiera.

Nowa.

- Przynajmniej pokaż mi, gdzie ona jest.
- Między brzegiem tej burej postrzępionej chmurki
a tamtą, bardziej w lewo, gałązką akacji.
- Aha - powiadam.

ვარსკვლავი მშვენიერია,
მაგრამ ეს როდი ნიშნავს,
რომ ჩვენი ქალბატონების სადღეგრძელო არ უნდა დავლიოთ –
ისინი ხომ ჩვენთან გაცილებით უფრო ახლო არიან!

ვარსკვლავი უშედეგოა.

ვარსკვლავი, რომელიც გავლენას ვერ მოახდენს ამინდზე, მოლაზე,
ფეხბურთის მატჩის ანგარიშზე,
მთავრობაში მომხდარ ცვლილებებზე,
შემოსავალსა და ფასეულობათა კრიზისზე

ზემოქმედებას ვერ მოახდენს
პროპაგანდასა და მძიმე მრეწველობაზე.
ვარსკვლავი, რომელიც არ ირეკლება
საპრეზიდენტო მაგიდის პრიალა ზედაპირზე
და რომელიც – აღურიცხველი –
ზედმეტია სიცოცხლის აღრიცხული დღეებისათვის.

მაშ, რაღა საჭიროა კითხვა:

რომელ ვარსკვლავზე იბადება ადამიანი
და რომელ ვარსკვლავზე კვდება ცოტა ხნის შემდეგ.

ახალია?

– დამანახე მაინც, სად არი?

– აგერ იქ, მოწითალო ღრუბლისა და აკაციის
ტოტს შორის, მარჯვნივ რომ მოჩანს.

– გასაგებია. – ვუპასუხებ.



PIERWSZA FOTOGRAFIA HITLERA

A któż to jest ten dzidzius w kaftaniku?
Toż to mały Adolfek, syn państwa Hitlerów!
Może wyrośnie na doktora praw?
Albo będzie tenorem w operze wiedeńskiej?
Czyja to rączka, czyja, uszko, oczko, nosek?
Czyj brzusek pełen mleka, nie wiadomo jeszcze:
drukarza, konsyliarza, kupca, księdza?
Dokąd te śmieszne nóżki zawędrują, dokąd?
Do ogródka, do szkoły, do biura, na ślub
może z córką burmistrza?

Bobo, aniołek, kruszyna, promyczek,
kiedy rok temu przychodził na świat,
nie brakło znaków na niebie i ziemi:
wiosenne słońce, w oknach pelargonie,
muzyka katarynki na podwórku,



პიტლერის პირველი ფოტოსურათი

ეს ტიტველი, ფუნჩულა ბიჭუნა ვინ არი?

ეს ხომ პატარა ადოლფიკოა, ბატონ პიტლერების შვილი?
შესაძლოა, იგი იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი
ან ვენის ოპერის სოლისტი გახდეს.

ვისია ეს პაწაწინა ხელები, თვალები, ყურები?

ვისია პაწია მუცელი, რძით გატიკნილი?
ჯერჯერობით არ ვიცით, ვისია:

ასოთამწყობის, მოხელის, ვაჭრის, მღვდლისა?

საით გასწევენ ეს სასაცილო ფეხები, საით?

საბავშვო ბაღში, სკოლაში, დაწესებულებაში, ქორწინებაზე.
იქნებ თვით ბურგომისტრის ქალიშვილიც შეირთოს?

აღუ-აღუ, ანგელოზო, ნამცეცა ბიჭო, მზის თვალო!..

ის რომ ერთი წლის წინათ ამქვეყნად გაჩნდა,
ცასა და მიწასა ზოდიაქოს ნიშნები აკლდა.
აპრილის მზე. ფანჯრის რაფაზე ყვავილები.
არღნის ჭყიპინი ეზოებში.

pomyślna wróżba w bibułce różowej,
tuż przed porodem proroczy sen matki:
gołąbka we śnie widzieć - radosna nowina,
tegoż schwytać - przybędzie gość długo czekany.
Puk puk, kto tam, to stuka serduszko Adolfa.

Smoczek, pieluszka, śliniaczek, grzechotka,
chłopczyna, chwalić Boga i odpukać, zdrów,
podobny do rodziców, do kotka w koszyku,
do dzieci z wszystkich rodzinnych albumów.
No, nie będziemy chyba teraz płakać,
pan fotograf pod czarną płachtą robi pstryk.

Atelier Klinger, Grabenstrasse Braunau,
a Braunau to niewielkie, ale godne miasto,
solidne firmy, poczciwi sąsiedzi,
woń ciasta drożdżowego i szarego mydła.

Nie słysząc wycia psów i kroków przeznaczenia.
Nauczyciel historii rozluźnia kołnierzyk
i ziewa nad zeszytami.

ბედნიერი ბილეთის ვარდისფერი ფურცელი.
მშობიარობის წინ დედამ უცნაური სიზმარი ნახა:
მტრედის გამოცხადება – სიხარულს მოასწავებს,
ხოლო მტრედი თუ დაიჭირე,
მაშასადამე, სტუმარი მოვა სახლში,სასურველი.

ტაკ-ტუკ, ტაკ-ტუკ, ვინაა მანდ? ეს ადოლფიკოს გული ძგერს.
მაწოვარა, არტახები, შიბაქი, ფიფინა.

ბიჭი მაგარია და ჯამრთული.

არ დაითარსოს – ფიცარს თითი მიუკაკუნეთ.

მშობლებსა ჰგავს, კალთაში მჯდარ ცინდალსაც
და საერთოდ – ყველა ბავშვს ყველა საოჯახო ალბომიდან.

მოდით, ნუ ვიტირებთ, პატარავ.

ბატონი ფოტოგრაფი ტილოს თავზე გადაიფარებს,

„ჩნაკ“-ო და ჩიტიც გამოფრინდება!

ატელიერ კლინგერ, გრაბენშტრასსე, ბრაუნენ,

ბრაუნენი პატარა მყუდრო ქალაქია:

სოლიდური ფირმები, პატივსაცემი მეზობლები,

აფუებული ცომისა და საოჯახო საპნის სუნი.

არც ძაღლების ყმუილი, არც სხვა ავისმომასწავებელი ნიშნები...

ისტორის მასწავლებელი საყელოს იხსნის,

იზმორება და რვეულებზე

თავდახრილი ამთქნარებს.



WSZELKI WYPADEK

Zdarzyć się mogło.

Zdarzyć się musiało.

Zdarzyło się wcześniej. Później.

Bliżej. Dalej.

Zdarzyło się tobie.

Ocalałeś, bo byłeś pierwszy.

Ocalałeś, bo byłeś ostatni.

Bo sam. Bo ludzie.

Bo w lewo. Bo w prawo.

Bo padał deszcz. Bo padał cień.

Bo panowała słoneczna pogoda.

Na szczęście był tam las.

Na szczęście nie było drzew.

Na szczęście szyna, hak, belka, hamulec,
framuga, zakręt, milimetr, sekunda.

Na szczęście brzytwa pływała na wodzie.



ს ა ბ ე ლ ნ ი ე რ ო ლ

ეს შეიძლება მომხდარიყო.

მოხდებოდა კიდევ.

მოხდა უფრო ადრე. უფრო გვიან.

უფრო ახლო. უფრო შორს.

მოხდა, მაგრამ შენ არ შეგეშთხვა.

გადარჩი, რადგან პირველი.

გადარჩი, რადგან უკანასკნელი.

რადგან მარჯვნივ. რადგან მარცხნივ.

რადგან წვიმა. რადგან ჩრდილი იყო.

რადგან მზე ანათებდა.

საბელნიეროდ, იქ ტყე იყო.

საბელნიეროდ, იქ ხეც არ იზრდებოდა.

საბელნიეროდ, რელსი, კაუჭი, ღირე, მუხრუჭი,
ორმო, მოსახვევი, მილიმეტრი, წამი.

საბელნიეროდ, ხავსი ტივტივებდა ზელაპირზე.

საბოლოო ჯამში, იმიტომ რომ,

მიუხედავად ამისა, და მაინც.

Wskutek, ponieważ, a jednak, pomimo.
Co by to było, gdyby ręka, noga,
o krok, o włos
od zbiegu okoliczności.

Więc jesteś? Prosto z uchylonej jeszcze chwili?
Sieć była jednooka, a ty przez to oko?
Nie umiem się nadziwić, namilczeć się temu.
Posłuchaj,
jak mi prędko bije twoje serce.

რა მოხდებოდა, რომ ხელი, ფეხი,
ერთი ნაბიჯით, ერთი ბეწოთი
გარემოებათა დამთხვევისგან.

მაშასადამდე, არსებობ? ჯერჯერობით?
ისევ დაუძვეერი წამს?
თევზის საჭერი ბადე ეთუჯრედოვანი იყო
და შენც – იმ უჯრედში?

არ შემიძლია გაკვირვება,
არც დაძუნჯება შემიძლია.
ყური უგდე: გესმის,
რა გამალებით მიცემს
შენი გული?



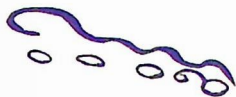
PRZY WINIE

Spojrzał, dodał mi urody,
a ja wzięłam ją jak swoją.
Szczęśliwa, połknęłam gwiazdę.

Pozwoliłam się wymyślić
na podobieństwo odbicia
w jego oczach. Tańczę, tańczę
w zatrzęsieniu nagłych skrzydeł.

Stół jest stołem, wino winem
w kieliszku, co jest kieliszkiem
i stoi stojąc na stole.
A ja jestem urojona,
urojona nie do wiary,
urojona aż do krwi.

Mówię mu, co chce: o mrówkach
umierających z miłości
pod gwiazdozbiorem dmuchawca.



ღვინის სმის ღროს

მხოლოდ შემხედე და სილამაზე შემმატე უცებ,
გამოგართვი, როგორც ჩემი კუთვნილი
და – ბედნიერს – ვარსკვლავი გადამცდა ყელში.
თავს უფლება მივეცი, წარმომედგინა,
რომ ანარეკლი ვარ,
შენს თვალბში დანახული.

ვცეკვავ, ვცეკვავ და გამალებით მოძრაობს ჩემი ფრთები.

სუფრა – სუფრაა, ღვინო – ღვინოა
ჭიქაში, რომელიც ჭიქაა
და ღვას, ჩვეულებრივ, მაგიდაზე.
მე კი – თავით ფეხებამდე გამოგონილი ვარ,
წარმოუდგენლად გამოგონილი,
იმდენად განოგონილი,
რომ მეცინება ამაზე.

გესაუბრები რაზეც მინდა: ჭიანჭველებზე,
სიყვარულის გამო რომ კვდებიან
ბაბუაწვერას თანავარსკვლავედის ქვეშ,

Przysięgam, że biała róża
pokropiona winem, śpiewa.

Śmieję się, przechylam głowę
ostrożnie, jakbym sprawdzała
wynałazek.

Tańczę, tańczę
w zdumionej skórze, w objęciu,
które mnie stwarza.

Ewa z żebra, Wenus z piany,
Minerwa z głowy Jowisza
były bardziej rzeczywiste.

Kiedy on nie patrzy na mnie,
szukam swojego odbicia
na ścianie. I widzę tylko
gwóźdź, z którego zdjęto obraz.

გარწმუნებ, რომ თეთრი ვარდი ამღერდება,
ღვინოს თუ შეასხურებ,
ვიცინი, თავს ვხრი ფრთხილად,
თითქოს ქიმიური ცდის შედეგს ვამოწმებდე,
თან ვცეკვავ, ვცეკვავ ჩემს გაოცებულ კანში,
შენს მკლავებში, რომლებიც მეხვევიან და მქმნიან..

ევა – ნეკნიდან, ვენერა – ქაფიდან,
მინერვა – იუპიტერის თავიდან, –
ისინი ჩემზე უფრო ნამდვილები იყვნენ.
როცა შენ არ მიყურებ,
მე ჩემს ანარეკლს კედელზე ვეძებ
და მარტო ლურსმანს ვხედავ,
საიდანაც სურათი ჩამოხსნეს.



URODZONY

Więc to jest jego matka.

Ta mała kobieta.

Szarooka sprawczyni.

Łódka, w której przed laty
przyłynął do brzegu.

To z niej się wydobywał
na świat,
na niewieczność.

Rodzicielka mężczyzny,
z którym skaczą przez ogień.

Więc to ona, ta jedyna,
która go sobie nie wybrała
gotowego, zupełnego.

Sama go pochwyciła
w znajomą mi skórę,
przywiązała do kości
ukrytych przede mną.



გ ა ჩ ე ნ ი ლ ი

მაშასამდე, ეს დედაა შენი.
ეს პატარა ქალი –
ნაცრისფერთვალეა დამნაშავე.

ნავი, რომლითაც
ნაპირს მოადექი,
საიდანაც გამოძვერი
ამქვეყნად
ამ არამარადისობაში.
მაშასამდე, ეს მშობელია,
გამჩენი მამაკაცის,
ვისთანაც ერთად
მე ცეცხლს ვახტები.

ესაა – ერთადერთი,
ვისაც არ ამოურჩევინხარ
მზამზარეული, დამთავრებული.
თვითონ გამოგაწყო
ჩემთვის ნაცნობ კანში,
ჩემთვის უხილავ
ძვლებს მიგამაგრა,

Sama mu wypatrzyła
jego szare oczy,
jakimi spojrział na mnie.

Więc to ona, alfa ego.
Dlaczego mi ją pokazał.

Urodzony.
Więc jednak i on urodzony.
Urodzony jak wszyscy:
Jak ja, która umrę.

Syn prawdziwej kobiety.
Przybysz z głębin ciała.
Wędrowiec do omegi.

Narażony
na nieobecność swoją
zawsząd,
w każdej chwili.

A jego głowa
to jest głowa w mur
ustępliwy do czasu.

A jego ruchy
to są uchYLENIA

თვითონ შეგირჩია
ნაცრისფერი თვალები, –
მე რომ შემხედეს
და დამინახეს.

მაშ, ეს შენი ალფაა.
რად დამანახე?

გაჩენილი.
მაშასამდე, შენც გაჩენილი ხარ.
გაჩენილი, როგორც ყველა,
როგორც მე –
შენებრ სასიკვდილოდ განწირული.
ჩვეულებრივი დედაკაცის შვილი ხარ,
სხეულის წიაღიდან გამოსული,
ომეგისაკენ მიმავალი მგზავრი,
გაქრობის შიშით შეპყრობილი,
ყოველი მხრიდან,
ყოველწამს რომ გემუქრება.

შენი თავი –
კედელს მიშვერილი შუბლია,
გარკვეულ დრომდე რომ ითმენს.
შენი მოძრაობა –
მოჭიდავის ილეთია,
რის მეოხებითაც

od powszechnego wyroku.

Zrozumiałam,
że uszedł już połowę drogi.

Ale mi tego nie powiedział,
nie.

- To moja matka -
powiedział mi tylko.



საყოველთაო განაჩენს უსხლტები.

მე მივხვდი.

ნახევარი გზა უკვე გავლილი გქონია,
თუმცა შენ ჩემთვის ეს არ გითქვამს,
არა.

შენ მხოლოდ მითხარი:

– ეს დედერემიაო.





DWORZEC

Nieprzyjazd mój do miasta N.
odbył się punktualnie.

Zostałeś uprzedzony
niewysłanym listem.

Zdażyłeś nie przyjść
w przewidzianej porze.

Pociąg wjechał na peron trzeci.
Wysiadło dużo ludzi.

Uchodził w tłumie do wyjścia
brak mojej osoby.

Kilka kobiet zastąpiło mnie
pośpiesznie
w tym pośpiechu.

Do jednej podbiegł
ktoś nie znany mi,
ale ona rozpoznała go
natychmiast.



ს ა ლ გ უ რ ი

ჩემი არაჩამოსვლა ქალაქ N-ში
ზუსტად მოხდა.

შენ გაფრთხილებული იყავი
გაუგზავნელი წერილით.

მოასწარი არგამოცხადება
დანიშნულ დროს.

მატარებელი მესამე ლიანდაგზე ჩამოვდა.
ბევრი მგზავრი ჩამოიყვანა.

მგზავრებს შორის გასასვლელისკენ მიემართებოდა
არყოფნა ჩემი პიროვნებისა.

რამდენიმე ქალმა აჩქარებით
შემცვალა
ამ ფაცაფუცში.

ერთ მათგანს ვილაცა ეცა
ჩემთვის უცნობი,
მაგრამ ქალმა იცნო იგი
იმწამსვე.

Oboje wymienili
nie nasz pocałunek,
podczas czego zginęła
nie moja walizka.

Dworzec w mieście N.
dobrze zdał egzamin
z istnienia obiektywnego.

Całość stała na swoim miejscu.
Szczegóły poruszały się
po wyznaczonych torach.

Odbyło się nawet
umówione spotkanie.

Poza zasięgiem
naszej obecności.

W raj utraconym
prawdopodobieństwa.

Gdzie indziej.
Gdzie indziej.
Jak te słówka dźwięczą.

მათ გადაკოცნეს ერთმანეთი
არაჩვენი კოცნით.

ამასობაში მოიპარეს
არაჩემი ჩემოდანი.

ქალაქ N-ის სადგურმა
კარგად ჩააბარა გამოცდა
ობიექტურ არსებობაში.
მთავარი ადგილზევე რჩებოდა,
წვრილმანები მოძრაობდნენ
დადგენილი მიმართულებით.
დათქმული შეხვედრაც კი
შედგა
ჩვენი ყოფნის
ფარგლებს მიღმა

ალბათობის
დაკარგულ სამოთხეში.

სადღაც სხვაგან,
სადღაც სხვაგან.
რა უცნაურად ჟღერს ეს სიტყვები.



KONSZACHTY Z UMARŁYMI

W jakich okolicznościach śnią ci się umarli?
Czy często myślisz o nich przed zaśnięciem?
Kto pojawia się pierwszy?
Czy zawsze ten sam?
Imię? Nazwisko? Cmentarz? Data śmierci?

Na co się powołują?
Na dawną znajomość? Pokrewieństwo? Ojczyznę?
Czy mówią skąd przychodzą?
I kto za nimi stoi?
I komu oprócz ciebie śnią się jeszcze?

Ich twarze czy podobne do ich fotografii?
Czy postarzały się z upływem lat?
Czerstwe? Mizerne?
Zabici czy zdążyli wylizać się z ran?
Czy pamiętają ciągle, kto ich zabił?

Co mają w rękach - opisz te przedmioty.



მიცვალებულ მებთან ურთიერთობა

რანაირ ვითარებაში გესიზმრებიან მკვდრები?

ხშირად თუ ფიქრობ მათზე დაძინებამდე?

ვინ გეცხადება პირველად?

მუდამ ერთი და იგივე?

მისი სახელი? გვარი? სასაფლაო? გარდაცვალების თარიღი?

რას გეუბნებიან, რაო?

შენი ძველი ნაცნობები ვართო?

ნათესავები? თანამემამულენი?

საიდან მოვედითო? ვინ გამოგვგზავნაო?

შენს გარდა ერთდროულად სხვასაც თუ ესიზმრებიან?

თავიანთ ფოტოსურათებს თუ ჰგვანან?

დაბერებულან დროთა ვითარებაში?

გასუქდნენ? გახდნენ?

მოკლულებმა თუ მოასწრეს ჭრილობების მოშუშება?

თუ ახსოვთ მათი მკვლელის ვინაობა?

Zbutwiałe? Zadrzewiałe? Zwęglone? Spróchniałe?
Co mają w oczach - groźbę? prośbę? Jaką?
Czy tylko o pogodzie z sobą rozmawiacie?
O ptaszkach? Kwiatkach? Motylkach?

Z ich strony żadnych kłopotliwych pytań?
A ty co wtedy odpowiadasz im?
Zamiast przezornie milczeć?
Wymijająco zmienić temat snu?
Zbudzić się w porę?



რა უჭირავთ ხელში – აგვიწერე ის ნივთები.
დამპალია? დანახშირებული? ფერფლად ქცეული?
რას გამოხატავს მათი მზერა – შიშს? მუდარას? რანაირს?
ან იქნებ თქვენ მხოლოდ ამინდზე საუბრობთ?
ჩიტებზე? ყვავილებზე? პეპლებზე?
თვითონ თუ იძლევიან უსიამოვნო შეკითხვებს?
რას ჰპასუხობ, წინადახედული დუმილის ნაცვლად?
იქნებ ჯობს, სიზმრის თემა შეიცვალო
ანდა დროზე გაიღვიძო?





PRZYPOWIEŚĆ

Rybacy wyłowili z głębiny butelkę. Był w niej papier, a na nim takie były słowa: "Ludzie, ratujcie! Jestem tu. Ocean mnie wyrzucił na bezludną wyspę. Stoję na brzegu i czekam pomocy. Spieszcie się. Jestem tu!"

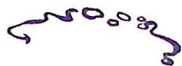
- Brakuje daty. Pewnie już za późno. Butelka mogła długo pływać w morzu. - powiedział rybak pierwszy.

- I miejsce nie zostało oznaczone. Nawet ocean nie wiadomo który - powiedział rybak drugi.

- Ani za późno, ani za daleko. Wszędzie jest wyspa Tu - powiedział rybak trzeci.

Zrobiło się nieswojo, zapadło milczenie. Prawdy ogólne mają to do siebie.





იზაკი

მეთევზეებმა ერთხელ ზღვაში ბოთლი იპოვეს, ბოთლში წერილი, ის წერილი იუწყებოდა: „ხალხო, მისმინეთ, მე აქ ვარ, აქ ვარ, ოკეანემ გამოძრია უცხო კუნძულზე. ნაპირთან ვდგავარ და ხსნას მოველი. იჩქარეთ ხალხო, მე აქ ვარ, აქ ვარ“.

– უთარილოა, – თქვა პირველმა, – დავაგვიანეთ, იქნებ ეს ბოთლი დიდი ხანია ზღვაში დაცურავს?!

– არც კუნძულის სახელია აღნიშნული, – თქვა მეორემ, – და არც ის ვიცით, თუ რომელი ოკეანეა.

– არც გვიანაა, არც შორია. აქ კუნძული უამრავია. – თქვა მესამე მეთევზემ და უხერხული მდუმარება გამეფდა მყისვე.

ზოგჯერ სიმართლე განსხვავებულ აზრებსაც ბადებს.





CIEŃ

Mój cień jak błazen za królową.
Kiedy królowa z krzesła wstanie,
błazen nastroszy się na ścianie
i stuknie w sufit głupią głową.

Co może na swój sposób boli
w dwuwymiarowym świetle. Może
błaznowi źle na moim dworze
i wolałby się w innej roli.

Królowa z okna się wychyli,
a błazen z okna skoczy w dół.
Tak każdą czynność podzielili,
ale to nie jest pół na pół.

Ten prostak wziął na siebie gesty,
patos i cały jego bezwstyd,
to wszystko, na co nie mam sił
- koronę, berło, płaszcz królewski.



ჩ რ დ ი ლ ი

ჩემი ჩრდილი კუდში დასდევს დედოფალს,
კუდში დასდევს, როგორც ვინმე მასხარა,
ისიც თავს ხრის –
დედოფალმა თუკი თავი დახარა,
კუდში დასდევს ენარცხება შენობას.

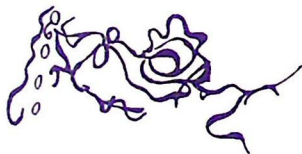
არ მშორდება ისე შემომეჩვია
თუმცა იქნებ სულ არაა მხიარული,
არც კი მოსწონს ჩემთან ერთად სიარული,
შესაძლოა, რომ სხვა როლი ერჩია.

ფანჯრისაკენ როცა მიდის,
ის დედოფალს აცილებს,
მერე უცებ გადახტება ფანჯრიდან,
რას არ სჩადის თუ დედოფალს დასჭირდა,
საქმეები უსირცხვილოდ ასე გაინაწილეს.

თავის ნებით იმანჭება,
ის ტეტია ძალათი,
თავის ნებით იჭაჭება და ლაქუცით მიწვება,

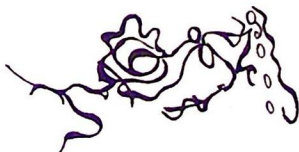
Będę, ach, lekka w ruchu ramion,
ach, lekka w odwróceniu głowy,
królu, przy naszym pożegnaniu,
królu, na stacji kolejowej.

Królu, to błazen o tej porze,
królu, położy się na torze.



მეფის ტახტზე და გვირგვინზე ხელი არ მიმიწვდება,
ოცნებაა – მეფის კვერთხი და სამეფო ხალათი.

აჰ, მეფეო! მხრებს შევარხევ ანაზდად,
თავს დაგიკარავ უნაზესად, ნებისად,
როცა დაჰკრავს ჟამი განშორებისა,
იქ, მეფეო! – იქ, რკინიგზის ვაგზალთან.
ო, მეფეო! ახლა ისე გვიანია,
რომ მასხარა უეჭველად
ცივ რესლებზე დაწვება.





PRZEMÓWIENIE W BIURZE ZNALEZIONYCH RZECZY

Straciłam kilka bogiń w drodze z południa na północ,
a także wielu bogów w drodze ze wschodu na zachód.
Zgasło mi raz na zawsze parę gwiazd, rozstąpi się niebo.
Zapadła mi się w morze wyspa jedna, druga.
Nie wiem nawet dokładnie, gdzie zostawiłam pazury,
kto chodzi w moim futrze, kto mieszka w mojej skorupie.
Pomarło mi rodzeństwo, kiedy wypelzłam na ląd
i tylko któraś kostka świętuje we mnie rocznicę.
Wyskakiwałam ze skóry, trwoniłam kręgi i nogi,
odchodziłam od zmysłów bardzo dużo razy.
Dawno przymknęłam na to wszystko trzecie oko,
machnęłam na to płetwą, wzruszyłam gałęziami.
Podziało się, przypadło, na cztery wiatry rozwiało.
Sama się sobie dziwię, jak mało ze mnie zostało:
pojedyncza osoba w ludzkim chwilowo rodzaju,
która tylko parasol zgubiła wczoraj w tramwaju.



დაკარბულ საბანთა ბიუროში ნათქვამი

ქალღმერთი დაკარგე რამდენიმე
სამხრეთიდან ჩრდილოეთისკენ გზად მიმავალმა,
მრავალი ღმერთი გამიუჩინარდა,
როცა აღმოსავლეთიდან ვეშურებოდი
სამარადისოდ ჩამეფერფლა წყვილი ვარსკვლავი, გადიხსენ ცაო,
ზღვაში ჩამეძირა ბევრი კუნძული,
აღარც კი მახსოვს ბასრი კლანჭები სად დამეკარგა,
ვინ ცხოვრობს ჩემში, ჩემს ნაჭუჭში
და ჩემს ტყავში გამოხვეული?
დამეხოცა და-ძმა ყინულზე რომ ამოვფორთხდი,
მარტოდენ ძვალი, რომელიღაც ძვალი ზეიმობს
გადარჩენის წლისთავს.

ვლამობდი ტყავიდან გამოძრომას,
მეკარგებოდა გზად ხერხემალი, კიდურები.
მრავალჯერ შევიშალე.

და რაც გადამხდა მე დავხუჭე მესამე თვალი,
ჩავექნე ფარფლი და შტოები ავაშრიალე.

ქარმა წაიღო, ყველაფერი გაქრა, არა ჩანს
და მარტოსული ადამიანი ჩემში გადარჩა,
რომელიც ახლა კვლავ მარტოა და ისევ ბორგავს,
რადგანაც გუშინ ტრამვაიში დაკარგა ქოლგა.



ROZMOWA Z KAMIENIEM

Pukam do drzwi kamienia.

- To ja, wpuść mnie.

Chcę wejść do twego wnętrza,
rozejrzeć się dokoła,
nabrać ciebie jak tchu.

- Odejdź - mówi kamień.-

Jestem szczelnie zamknięty.

Nawet rozbite na części
będziemy szczelnie zamknięte.

Nawet starte na piasek
nie wpuszczimy nikogo.

Pukam do drzwi kamienia.

- To ja, wpuść mnie.

Przychodzę z ciekawości czystej.

Życie jest dla niej jedyną okazją.

Zamierzam przejść się po twoim pałacu,
a potem jeszcze zwiedzić liść i kroplę wody.



ქვასთან საუბარი

ქვას მივუკაკუნე კარზე,
– მე ვარ, მე ვარ, შემომიშვი,
მსურს შენს წიაღში მიმოვიხედო,
შემოვიდე, სული მოვითქვა.

– გამშორდი, ქვა ვარ
ჩაკეტილი და შეუვალი,
შეულწეველი ვიქნები მარად,
თუნდაც მთლიანად დამაქუცმაცონ,
რომ დამნაყონ, ქვიშად მაქციონ,
ჩემში არავის, არასოდეს არ შემოვუშვებ.

ქვას კარზე ვუკაკუნებ:

– შემომიშვი, მე ვარ – შემომიშვი
ცნობისწადილმა მომიყვანა შენთან მარტოდენ,
ცხოვრება არის ცნობისწადილი დაოკებისთვის
ერთადერთი შესაძლებლობა:
ჯერ შენს დარბაზებს შემოვივლი,
მერე ფოთლების და წვეთების
სასახლეებს უნდა ვესტუმრო,
დრო კი – რადგანაც ცოცხალი ვარ ცოტადა დამრჩა,

Niewiele czasu na to wszystko mam.
Moja śmiertelność powinna cię wzruszyć.

- Jestem z kamienia - mówi kamień -
i z konieczności muszę zachować powagę.
Odejdź stąd.

Nie mam mięśni śmiechu.

Pukam do drzwi kamienia.

- To ja, wpuść mnie.

Słyszałam, że są w tobie wielkie puste sale,
nie oglądane, piękne nadaremnie,
głuche, bez echa czyichkolwiek kroków.
Przyznaj, że sam niedużo o tym wiesz.

-Wielkie i puste sale - mówi kamień -
ale w nich miejsca nie ma.

Piękne, być może, ale poza gustem
twoich ubogich zmysłów.

Możesz mnie poznać, nie zaznasz mnie nigdy.
Całą powierzchnią zwracam się ku tobie,
a całym wnętrzem leżę odwrócony.

Pukam do drzwi kamienia.

ვინძლო ჩემი წარმავალობა გულს აგიჩუყებს.

– ქვისა მაქვს გული,

ჩემს სიდიადეს უეჭველად შევინარჩუნებ,

განვედ, გამშორდი!

შემქედლოს მაინც, გულიანად რომ გავიციხო.

ქვას კარზე ვუკაკუნებ,

– მე ვარ, შემომიშვი,

მსმენია თითქოს შენს წიაღში

ვეებერთელა დარბაზებია, –

უკაცრიელი, თვალდაუდგამი

და ლამაზი დარბაზებია,

სადაც არასდროს ნაბიჯების ექო არ ისმის...

გამოტყდი, შენც ხომ ბუნდლოვნად იცი

შენს წიაღში რა იმალება.

ქვა კი მპასუხობს:

– ვებერთელა, უკაცრიელი დარბაზებია,

თუმც იქ ადგილი მაინც არაა,

შესაძლოა რომ ლამაზი დარბაზებია,

ოღონდ საბრალოვ, შენი გონება და გემოვნება

იქ ვერ ჩააღწევს, იმ დარბაზებს ვერ მოიხილავს.

შენი ხვედრია ჩემს ზედაპირს უმზირო მარად

და ვერასოდეს შემიცნო რადგან

- To ja, wpuść mnie.

Nie szukam w tobie przytułku na wieczność.

Nie jestem nieszczęśliwa.

Nie jestem bezdomna.

Mój świat jest wart powrotu.

Wejdę i wyjdę z pustymi rękami.

A na dowód, że byłam prawdziwie obecna,

nie przedstawię niczego prócz słów,

którym nikt nie da wiary.

- Nie wejdiesz - mówi kamień.-

Brak ci zmysłu udziału.

Żaden zmysł nie zastąpi ci zmysłu udziału.

Nawet wzrok wyostrzony aż do wszechwidzenia

nie przyda ci się na nic bez zmysłu udziału.

Nie wejdiesz, masz zaledwie zamysł tego zmysłu,

ledwie jego zawiązek, wyobraźnię.

Pukam do drzwi kamienia.

-To ja, wpuść mnie.

Nie mogę czekać dwóch tysięcy wieków

na wejście pod twój dach.

-Jeżeli mi nie wierzysz - mówi kamień -

სამყარო ჩემი მიღებული უხილავია.

ქვას კარზე ვუკაკუნებ:

– შემომიშვი, მე ვარ, შემომიშვი,
მე შენს წიაღში მარადიულ თავშესაფარს კი არ დავეძებ,
უსახლკარო და

უბედური არ გეგონო,

მე დავბრუნდები, ჩემს სამყაროში ღირს დაბრუნება.

მხოლოდ შემოვალ, მერე მყისვე გამოვბრუნდები,
ხოლო დასტურად, რომ ვიყავი შენს დარბაზებში,
რას წარმოვაჩენ, მხოლოდ სიტყვებს,
მაგრამ სიტყვებს ვინ დაიჯერებს,

– არ შემოგიშვებ, ვერ შემოხვალ,

თანაგრძნობა არ შეგიძლია

ან რა შეცვლის თანაგრძნობას,

ყოველისმხილველი თვალიც რაა უთანაგრძნობოდ –
ამაო, არაფერია.

ვერ შემოაღწევ, რადგან შენში

თანაგრძნობის ჩანასახი ბჟუტავს მარტოდენ.

ქვას კარზე ვუკაკუნებ:

– შემომიშვი, მე ვარ, შემომიშვი.

არ შემიძლია უთვალავი წელი ვიცადო

შენს დარბაზებში შემოსასვლელად.

zwróć się do liścia, powie to, co ja.
Do kropli wody, powie to, co liść.
Na koniec spytaj włosa z własnej głowy.
Śmiech mnie rozpiera, śmiech, olbrzymi śmiech,
którym śmiać się nie umiem.

Pukam do drzwi kamienia.

- to ja, wpuść mnie.

- Nie mam drzwi - mówi kamień.



ქვა კი მპასუხობს:

– არ გჯერა ჩემი?

მიდი ფოთოლთან იგივეს გეტყვის,
წყლის წვეთთან მიდი, ისიც იგივეს გაგიმეორებს,
შენი თმის ღერიც იმავეს გეტყვის,
სიცილით ვკვდები,
თუმცა სიცილი არ შემიძლია.

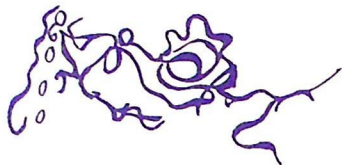
კარზე ვუკაკუნებ:

– ქვაო შემომიშვი!

ქვა კი მპასუხობს:

– ქარი არა მაქვს!

ლომე



FILM - LATA SZEŚĆDZIESIĄTE

Ten dorosły mężczyzna. Ten człowiek na ziemi.

Dziesięć miliardów komórek nerwowych.

Pięć litrów krwi na trzysta gramów serca.

Taki przedmiot powstawał trzy miliardy lat.

Z początku zjawił się w formie chłopczyka.

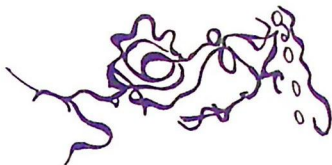
Chłopczyk kładł główkę na kolanach cioci.

Gdzie jest ten chłopczyk. Gdzie są te kolana.

Chłopczyk zrobił się duży. Ach to już nie to.

Te lustra są okrutne i gładkie jak jezdnia.

Wczoraj przejechał kota. Tak, to była myśl.



ფილმი – სამოციანი წლები

ეს მოწიფული მამაკაცი –
ადამიანი დედამიწაზე,
თურმე შედგება ათი მილიარდი
ნერეული უჯრედისაგან.
სამასგრამიან გულისათვის
გააჩნია სისხლი,
რალაც, ხუთიოდ ლიტრი.
ხოლო მის შექმნას
სამი მილიარდი წელი დასჭირდა.

თავდაპირველად მოგვევლინა,
როგორც ბიჭუნა,
რომელსაც თავი
დეიდამისის მუხლებზე ედო,
მაგრამ სად გაქრა ის ბიჭუნა
ან ის მუხლები სად მიიმაღლენ.
ბიჭი გაზრდილა
და ის უკვე სრულიად სხვაა.
საშინელებაა
ქვაფენილივით გაპრიალებულ
სარკეთა ხილვა.
მან გუშინ კატა გაიტანა,

Kot został wyzwolony z piekła tej epoki.
Dziewczyna w samochodzie spojrzała spod rzęs.
Nie, nie miała tych kolan, o które mu chodzi.
Właściwie to by sobie dyszał leżąc w piasku.
On i świat nic nie mają ze sobą wspólnego.
Czuje się uchem urwanym od dzbana,
Choć dzban nic o tym nie wie i wciąż nosi wodę.
To jest zdumiewające. Ktoś jeszcze się trudzi.
Ten dom jest zbudowany. Ta klamka rzeźbiona.
To drzewo zaszczepione. Ten cyrk będzie grał.
Ta całość chce się trzymać chociaż jest z kawałków.
Jak klej ciężkie i gęste sunt lacrimae rerum.
Ale to wszystko w tle i tylko obok.
W nim jest ciemność okropna a w ciemności chłopczyk.

დიას, თითქოს და ჰქონდა მიზანი,
რათა კატა გამოეხსნა,
ამქვეყნიური ჯოჯოხეთიდან.
მანქანაში ჩასკუპებულმა გოგომ
გულგრილად შეავლო თვალი კაცს,
რომელმაც გაიფიქრა:
ამ გოგოს არა აქვს ისეთი მუხლები
მე რომ დავეძებ...
ამ მუხლებს შეუძლია
თავისთვის ინებიეროს და
იშრიდლოს ქვიშაში...
არაფერი აქვთ თურმე საერთო
იმ კაცსა და გარე სამყაროს.
ის თითქოს დოქის
მოგლეჯილი ყურია და
სხვა არაფერი.
თუმცა დოქს ამაზე წარმოდგენა
არ გააჩნია
და იგი წყალს ეზიდა
დაუზარებლად.
გასაკვირია,
რომ ვიღაც შრომობს დაუზარებელ.
გასაკვირია,
რომ ვიღაც შრომობს კვლავინდებურად.
საზღს აშენებენ,
კარის სახელურს აჩუქურთმებენ,
ხე იტოტება,
ცირკი ხალხის მოლოდინშია.
ამ მთლიანობას
სურს ფეხზე იდგეს,
თუმც კარგად იცის,

Boże humoru, zrób z nim coś koniecznie.

Boże humoru, zrób z nim coś nareszcie.



რომ ის შედგება
დაქუცმაცებულ ნამცეცებისაგან.
როგორაა ერთმანეთს მიწებებული
მძიმე და სქელი.

თუმც ყველაფერი აბდაუბდაა,
რადგან ამქვეყნად
საზარელი სიბნელე სუფევს.
ამ სიბნელეში დარჩა ბიჭუნა.

სიცილის ღმერთო,
შეეწიე,
სიცილის ღმერთო,
შეეწიე,
მიეშველე,
გემუდარები.



ATLANTYDA

Istnieli albo nie istnieli.
Na wyspie albo nie na wyspie.
Ocean albo nie ocean
połknął ich albo nie.

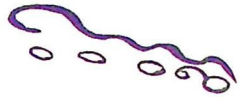
Czy było komu kochać kogo?
Czy było komu walczyć z kim?
Działo się wszystko albo nie
tam albo nie tam.

Miast siedem stało.
Czy na pewno?
Stać wiecznie chciało.
Gdzie dowody?

Nie wymyślili prochu, nie.
Proch wymyślili, tak.

Przypuszczalni. Wątpliwi.
Nie upamiętnieni.

Nie wyjęci z powietrza,



ატლანტიდა

ნეტავ კუნძულზე თუ სადმე სხვაგან
სახლობდნენ, ანდა არ არსებობდნენ,
ან ოკეანემ ან უაზრო გაურკვეველობამ
შთანთქა ისინი ანდა არ შთანთქა.

იქნებ უყვარდა მავანი მავანს?
თუ არსებობდა მტერი ვისაც მარად ებრძოდნენ?
იქ, შრიალეზდა მარადმწვანე ხე სიცოცხლისა,
იქ, თუ სულ სხვაგან?

და თურმე იდგა ქალაქი შვიდი,
ო, ნუთუ მართლა?
მარადიული სურდათ სიცოცხლე,
ვის დაარწმუნებ?
ის იქცა ფერფლად, განა ფერფლი გამოიგონეს?
გამოიგონეს, დიახ, ფერფლი გამოიგონეს.

უკვალოდ გამქრალთ, სათუოებს და საეჭვოებს
ვერც ჰაერიდან გამოვიხმობთ,
ვერც მიწიდან, წყლიდან, ცეცხლიდან,

z ognia, z wody z ziemi.

Nie zawarci w kamieniu
ani w kropli deszczu.

Nie mogący na serio
pozować do przestróg.

Meteor spadł.

To nie meteor,

Wulkan wybuchnął.

To nie wulkan.

Ktoś wołał coś.

Niczego nikt.

Na tej plus minus Atlantydzie.



არც წვიმის წვეთში
და არც ქვაში არ არსებულნი
ვით გაფრთხილება –
იდგნენ ოდესღაც უმწეონი დარბაისლურად.
იქნებ დაეცა მეტეორი?
მეტეორი არ დასცემია.
იქნებ ვულკანი ამოდულდა?
არ ყოფილა თურმე ვულკანი.
ვიღაც რაღაცას გაჰყვიროდა.
არაფერსაც არ გაჰყვიროდა

აწ გაფანტული ბურუსივით ჩანს ატლანტიდა.





STO POCIECH

Zachciało mu się szczęścia,
zachciało mu się prawdy,
zachciało mu się wieczności,
patrzcie go!

Ledwie rozróżnił sen od jawy,
ledwie domyślił się, że on to on,
ledwie wystrugał ręką z płetwy rodem
krzesiwo i rakiętę,
łatwy do utopienia w łyżce oceanu,
za mało nawet śmieszny, żeby pustkę śmieszyć,
oczymi tylko widzi,
uszami tylko słyszy,
rekordem jego mowy jest tryb warunkowy,
rozumem gani rozum,
słowem: prawie nikt,
ale wolność mu w głowie, wczechwiedza i byt
poza niemądrym mięsem,
patrzcie go!



ქალიან სასაცილო

ერთი ამას დამიხედეთ!
ბედნიერება მოუნდა,
სიმართლე მოისურვა,
უკვდავება მოიწადინა!
უყურეთ ამას!

ძლივს განასხვავა სიზმარ-ცხადი,
ძლივს მიხვდა რომ ეს თვითონაა,
ძლივს გამოჩორკნა ფარფლისგან
კვესი და რაკეტა
და ლამისაა ერთი კოვზ წყალში
დაიდრჩოს ახლა.
სასაცილოა,
ოღონდ თავის სიცარიელე ამოივსოს
და მხოლოდ თვალებით იმზირება,
მხოლოდ ყურებით ესმის
და მისი მეტყველების მიღწევად
მარტოოდენ პირობითი კილო ითვლება.
გონებით მისდევს გონებას,
მოკლედ რომ ეთქვათ:
არარაობაა.

თავისუფლებამ გააყოყონა,
ძონძროხა ტანის მიუხედავად
თავი მოაქვს ყოვლის მცოდნედ
და ყოვლისშემძლედ.
ერთი ამას დამიხედეთ!

Bo przecież chyba jest,
naprawdę się wydarzył
pod jedną z gwiazd prowincjonalnych.
Na swój sposób żywotny i wcale ruchliwy.
Jak na marnego wyrodka kryształu -
dość poważnie zdziwiony.
Jak na trudne dzieciństwo w koniecznościach stada -
nieźle już poszczególny.
Patrzcie go!

Tylko tak dalej, dalej choć przez chwilę,
bodaj przez mgnienie galaktyki małej!
Niechby się wreszcie z grubsza okazało,
czym będzie, skoro jest.
A jest - zawzięty.
Zawzięty, trzeba przyznać, bardzo.
Z tym kółkiem w nosie, w tej todze, w tym swetrze.
Sto pociech, bądź co bądź.
Nieboże.
Istny człowiek.

თუმცა მე ვიცი,
მას ნამდვილად შეიფარებს
რომელიმე პროვინციული ვარსკვლავი —
უცნაურად მოძრავი
და ძალიან მკვირცხლი.
როგორც უაზროდ გადაგვარებული კრისტალი,
იგი საკმაოდ ყოყონურადაა გაოცებული.
ერთი ამას დამინედეთ!

მხოლოდ ამგვარად,
მხოლოდ ასე,
თუნდ ერთი წუთით,
თუნდა ერთი წამით...
ოღონდ გააჩნდეს
გალაქტიკა პაწაწკინტელა.

მერე რა ვუყოთ
თუ ძონძროხაა,
რაც არის არის,
ის ჯიუტია,
ვერ შეიცვლება.

უნდა გამოვტყდე:
იგი ჯიუტი კი არა და
თითქმის კერპია.
ხელჩანთიანი, სვიტერიანი,
თანაც ცხვირზე რგოლჩამობმული —
იგი ძალიან სასაცილოა.
იყოს მერე,
რაც არის, არის!
საცოდავი,
ჭეშმარიტი,
ადამიანი.



SŁÓWKA

- *La Pologne? La Pologne?* Tam strasznie zimno, prawda? - spytała mnie i odetchnęła z ulgą. Bo porobiło się tych krajów tyle, że najpewniejszy jest w rozmowie klimat.

- O pani - chcę jej odpowiedzieć - poeci mego kraju piszą w rękawicach. Nie twierdzą, że ich wcale nie zdejmują: jeżeli księżyc przygrzeje, to tak. W strofach złożonych z gromkich pohukiwań, bo tylko to przedziera się przez ryk wichury, śpiewają prosty byt pasterzy fok. Klasycy ryją sopełm atramentu na przytupanych zaspach. Reszta, dekadenci, płaczą nad losem gwiazdkami ze śniegu. Kto chce się topić, musi mieć siekireę do zrobienia przerębli. O pani, o moja droga pani.

Tak chcę jej odpowiedzieć. Ale zapomniałam, jak będzie foka po francusku. Nie jestem pewna sopła i przerębli.

- *La Pologne? La Pologne?* Tam strasznie zimno, prawda?

- *Pas du tout* - odpowiadam lodowato.



ს ი ტ ყ ვ ა

– ლა პოლოგნე? ლა პოლოგნე? – პოლონეთში საშინლად ცივა, ხომ ძლიერ ცივა? – მკითხა და შვებით ამოისუნთქა. ისე მომრავლდა ეს ქვეყნები, რომ ამინდზე საუბარი ნაღდი საქმეა.

მსურს ვუპასუხო: – ო, ქალბატონო, ჩემს ქვეყანაში პოეტები ხელთათმანებს წამოიცვამენ, რომ თითები არ წაეყინოთ და მხოლოდ შემდეგ წერენ ლექსებს. ათასში ერთხელ ხელთათმანებიც არ სჭირდებათ, ეს მაშინ, როცა მთვარე ამოვა და ჩამოცხება. პოეტები მხოლოდ მწყემსების მარტივ ყოფაზე შეთხზულ სტროფებს გაჰყვირიან ანდა მღერიან, რადგან გრიგალში მხოლოდ ამგვარი ლექსები ჟღერენ ძლივსგასაგონად. კლასიკოსები ნამქერებში ჩამდგარ მელანში ჩააწებენ ყინვის ლოლუებს და ისე წერენ. დეკადენტები მხოლოდ ყინულის ვარსკვლავებზე მოთქვამენ მარად. ხოლო თუ ვინმემ თავის დახრჩობა განიზრახა, უნაჯახოდ ვერას გახდება, რადგან ყინული თუ ვერ გააპო, მდინარეში თავს ვერ დაიხრჩობს. ასეა, ჩემო ქალბატონო, უძვირფასესო ქალბატონო!

ამგვარად მინდა ვუპასუხო, მაგრამ ვერაფრით გავიხსენე, როგორ იქნება ნამქერი ფრანგულად, არც ლოლუასა და ნაჯახის შესატყვისი არ მაგონდება.

– ლა პოლონგე? ლა პოლონგე? პოლონეთში საშინლად ცივა, ხომ მართლა ცივა?

– პას დუ ტოუტ! – ვპასუხობ ცივად.



ŻYCIE NA POCZEKANIU

Życie na poczekaniu.

Przedstawienie bez próby.

Ciało bez przymiarki.

Głowa bez namysłu.

Nie znam roli, którą gram.

Wiem tylko, że jest moja, niewymienna.

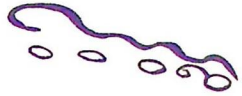
O czym jest sztuka,
zgadywać muszę wprost na scenie.

Kiepsko przygotowana do zaszczytu życia,
narzucone mi tempo akcji znoszę z trudem.

Improwizuję, choć brzydzę się improwizacją.

Potykam się co krok o nieznaną rzecz.

Mój sposób bycia zatrąca zaściankiem.



სიცოცხლე დაუყოვნებლივ

სიცოცხლე დაუყოვნებლივ.
სპექტაკლი ურეპეტიციოდ!
სხეული მიუზომებლად!
თავგანწირვა წინდაუხედავად!

უცნობი როლი, მე რომ ვთამაშობ,
მხოლოდ ვიცი, რომ ის ჩემია
და როლის შეცვლა
აღარავის არ შეუძლია.

ალბათ სცენაზე უნდა მივხვდე
ხელოვნების დანიშნულებას.

ო, რა ცუდად ვარ მომზადებული,
რათა ღირსება დავიცვა ჩემი,
რათა გავუძლო თავსმოხვეულ შტამპს.
თუმც მეზიზღება
მაინც ვცდილობ გარდასახვას,
თუმც მყისიერად ვლინდება ჩემი უვიცობა,
ახალ საგნებს როცა ვაწყდები
და ჩემს უსუსურ პროვინციალიზმს –
თურმე ჩემივე არსებობა ააშკარავებს.

ჩემი არსებობა დილეტანტობას ნიშნავს.
მარიგებენ:

Moje instynkty to amatorszczyzna.

Trema, tłumacząc mnie, tym bardziej upokarza.

Okoliczności łagodzące odczuwam jako okrutne.

Nie do cofnięcia słowa i odruchy,

nie doliczone gwiazdy,

charakter jak płaszcz w biegu dopinany -

oto żałosne skutki tej nagłości.

Gdyby choć jedną środę przećwiczyć zawczasu,

albo choć jeden czwartek raz jeszcze powtórzyć!

A tu już piątek nadchodzi z nieznanym mi scenariuszem.

Czy to w porządku - pytam

(z chrypką w głosie,

bo nawet mi nie dano odchrząknąć za kulisami).

Złudna jest myśl, że tylko pobieżny egzamin

składany w prowizorycznym pomieszczeniu. Nie.

Stoję wśród dekoracji i widzę, jak są solidne.

მღელვარება წარმოდგენაზე გამოსვლის წინ
უფრო ამცირებს ადამიანს,
მე კი სიმშვიდეს
და გარემოს დამშვიდებულს
ასე მტანჯველად რატომ განვიცდი?!
მაგრამ ვერ შევცვლი
ვერც ერთ სიტყვას,
ვერც მოძრაობას,
თუმც ხასიათი –
ჰგავს ვარსკვლავთა უსასრულობას
და სირბილისას შეკრულ ლაბადას...
აი, სიჩქარის ფუჭი შედეგი.

ოთხშაბათს ცოტა რომ მევარჯიშა,
ანდა ხუთშაბათს ხელმეორედ გადამეხედა
ჩემი როლისთვის?!
არადა უკვე
პარასკევი კარს მომდგომია
შეუსწავლელი სცენარით ხელში.

ვეკითხები თავს:
ნუთუ, ღმერთო, სწორად ვიქცევი?!
(ხმა ჩამხრენწია,
არ მაცალეს კულისებში ჩახველება).

ცდებით,
ვისაც გერქვენებათ, რომ ყოველივე
მხოლოდ ზერელე გამოცდა იყო

Uderza mnie precyzja wszelkich rekwizytów.
Aparatura obrotowa działa od długiej już chwili.
Pozapalane zostały najdalsze nawet mgławice.
Och, nie mam wątpliwości, że to premiera.
I cokolwiek uczynię,
zamieni się na zawsze w to, co uczyniłam.



სახელდახელო შენობაში ჩატარებული.
არა.

მე ვდგავარ დეკორაციებს შორის
და ვხედავ:
უცნაური სიდარბაისლე
გამეფდა ირგვლივ.

გულს მიკლავს ყველა დეკორაციის
სიზუსტე და შეუმცდარობა.
და ბრუნავს სცენა,
დიდი ხანია ბრუნავს და ბრუნავს.
აქ ვერცერთ კუნჭულს
ვერ იხილავთ გაუნათებელს
და მელამია მწერი რალაცას
ჩამწუის ყურში.

არ მეეჭვება,
ეს ხომ უკვე პრემიერაა
და თუ რაიმე შევქმენი დღემდე –
დაუფიქრებლად გადავცვლიდი ყოველივეს
დღევანდელ დღეზე.



POCHWAŁA ZŁEGO O SOBIE MNIEMANIA

Myszołów nie ma sobie nic do zarzucenia.

Skrupuły obce są czarnej panterze.

Nie wątpią o słuszności czynów swych piranie.

Grzechotnik aprobuje siebie bez zastrzeżeń.

Samokrytyczny szakal nie istnieje.

Szarańcza, aligator, trychina i giez

żyją jak żyją i rade są z tego.

Sto kilogramów waży serce orki,

ale pod innym względem lekkie jest.

Nic bardziej zwierzęcego

niż czyste sumienie

na trzeciej planecie Słońca.



საკუთარ თავზე სასაყვედურო შხედლების შექმნა

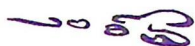
საკუთარ თავზე სასაყვედურო
რა აქვს კაკანას?!
შავი პანთერაა
სხვისი სინდისის ქენჯნა.
ცხოველებს არ აეჭვებთ
საკუთარი მოქმედების სისწორე.
თავს უყოყმანოდ მოიწონებს
ჭრელი მცურავი.
ამ ქვეყანაზე არ არსებობს თურმე
ტურა თვითკრიტიკოსი.
კალია, ბორა,
თრითინა და ალიგატორი
ისე ცხოვრობენ
თურმე როგორც მოესურვებათ,
კმაყოფილებიც არიან მარად.
ზვიგენის გული
ას კილოგრამს იწონის თურმე,
მაგრამ სხვაგვარად ის მსუბუქია.
რა უნდა იყოს
ქვეყნად უფრო დიდი სიმხეცე,
სუფთა სინდისი
მზის მესამე პლანეტაზე რომ აღმოჩნდება.



PAMIĘĆ NARESZCIE

Pamięć nareszcie ma, czego szukała.
Znalazła mi się matka, ujrzał mi się ojciec.
Wyśniłam dla nich stół, dwa krzesła. Siedli.
Byli mi znowu swoi i znowu mi żyli.
Dwoma lampami twarzy o szarej godzinie
błyśli jak Rembrandtowi.

Teraz dopiero mogę opowiedzieć,
w ilu snach się tułali, w ilu zbiegowiskach
spod kół ich wyciągałam,
w ilu agoniach przez ile lecieli rąk.
Odcięci - odrastali krzywo.
Niedorzeczność zmuszała ich do maskarady.
Cóż stąd, że to nie mogło ich poza mną boleć,
jeśli bolało ich we mnie.
Śniona gawiedź słyszała, jak wołałam mamę
do czegoś, co skakało piszcząc na gałęzi.
I był śmiech, że mam ojca z kokardą na głowie.
Budziłam się ze wstydem.



მეხსიერება ბოლოს და ბოლოს...

მეხსიერებამ,
ბოლოს და ბოლოს, ჰპოვა იგი,
რასაც ეძებდა.
მიპოვნა დედამ, მიხილა მამამ.
ჩემი ოცნებით შექმნილ მაგიდას
კვლავ შემოუსხდნენ,
კვლავ ჩემთან იყვნენ
და ცოცხლობდნენ ჩემთვის მარტოდენ.
სიბნელეში კი ორი სახე –
ორი ნათურა,
როგორც რემბრანტის პორტრეტები
ისე ბრწყინავდა.

ზომ შემიძლია,
ახლა მაინც გაიმბოთ ყველას,
რამდენ სიზმარში,
რაგვარ ბრბოში ეხეტებოდნენ.
რამდენჯერ ვიხსენ სიკვდილისგან –
სულთმობრძაენი, განწირულები.
თავმოკვეთილებს თავი ირიბად ამოსდიოდათ,
ყოველდღიური უაზრობა აიძულებდათ
შენიღბულებს ამგვარად ევლოთ.

მერე რა ვუყოთ –
თუ ჩემს გულში გამოვლილი მათი ტკივილი,
მათ სრულებითაც არ სტკიოდათ,
არ აწუხებდათ.

No i nareszcie.
Pewnej zwykłej nocy,
z pospolitego piątku na sobotę,
tacy mi nagle przyszli, jakich chciałam.
Śnili się, ale jakby ze snów wyzwoleni,
posłuszni tylko sobie i niczemu już.
W głębi obrazu zgasły wszystkie możliwości,
przypadkom brakło koniecznego kształtu.

Tylko oni jaśnieli piękni, bo podobni.
Zdawali mi się długo, długo i szczęśliwie.

Zbudziłam się. Otwarłam oczy.
Dotknęłam świata jak rzeźbionej ramy.

დასიზმრებულ ბრბოს ესმოდა,
როგორ ვუხმობდი დედას, –
იმ რალაციისკენ
ტოტებზე რომ წრიპინით ხტოდა.
მამას თმაზე ბაბთი ეკეთა
და ბრბო სიცილით იგუდებოდა.
მე ვიღვიძებდი დარცხვენილი.
და როგორც იქნა,
ერთ ჩვეულებრივ ხუთშაბათსა და შაბათს შორის –
ჩვეულებრივი რომ ჩამოწვა ღამე,
სწორედ ისეთნი გამომეცხადნენ,
როგორიც მსურდა.

კარგად ვიცოდი, მესიზრმებოდნენ,
მაგრამ სიზმარზე უფრო ცხადად
ვხედავდი თითქოს.

მხოლოდ სურათის შუაგულში
სხვა სურვილები ჩამქრალიყვნენ,
შემთხვევითობას
საბოლოო ფორმა აკლდა მარტოდენ.

მხოლოდ მშობლები ბრწყინავდნენ ერთად,
რადგან ისინი ერთმანეთს ჰგავდნენ.
დიდხანს ვუმზერდი და ვივსებოდი
მათი უსაზღვრო ბედნიერებით.

გამოვიღვიძე
და ვიხილე კედელზე შუქი,
როგორც ჩონჩხი ჩუქურთმიანი.



NA WIEŻY BABEL

- *Która godzina?* - Tak, jestem szczęśliwa,
i brak mi tylko dzwoneczka u szyi,
który by brzęczał nad tobą, gdy śpisz.
- *Więc nie słyszałaś burzy? Murem targnął wiatr;
wieża ziewnęła jak lew, wielką bramą
na skrzypiących zawiasach.* - Jak to, zapomniałeś?
Miałam na sobie zwykłą szarą suknię
spinaną na ramieniu. - *I natychmiast potem
niebo pękło w stubłysku.* - Jakże mogłam wejść,
przecież nie byłeś sam. - *Ujrzałem nagle
kolory sprzed istnienia wzroku.* - Szkoda,
że nie możesz mi przyrzec. - *Masz słusność,
widocznie to był sen.* - Dlaczego kłamiesz,
dlaczego mówisz do mnie jej imieniem,
kochasz ją jeszcze? - *O tak, chciałbym,
żebyś została ze mną.* - Nie mam żalu,
powinnam była domyślić się tego.
- *Wciąż myślisz o nim?* - Ależ ja nie płaczę.
- *I to już wszystko?* - Nikogo jak ciebie.



ბაბილონის გოდოლზე

ნეტავ, რომელი საათია? ღიახ, უსაზღვროდ ბედნიერი ვარ
და მარტოოდენ ზანზალაკი ყელს არ მიმშვენებს,
შენს სიზმრებში რომ ეწკრიალა.

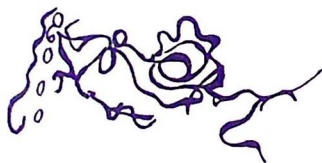
ნუთუ გრგვინვა ვერ გაიგონე? როცა ქარი კედლებს მოაწყდა,
ჩვენმა გოდოლმა თითქოს ლომივით დაამთქნარა
ანჯამებზე დაკიდებულ ვეება კარით. უცნაურია, აღარ გახსოვს?
ჩვეულებრივი კაბა გეცვა მონაცრისფერო,
ნაოჭები ამშვენებდა კაბას მხრებთან. მყისვე განიხვნა
ნაირფერად კარი ზეცისა. როგორ გავბედე
შენთან შემოსვლა,

შენ ხომ მარტო არ იყავი. მე დავინახე ანაზღეულად
უხილავი ფერები ცაში. სამწუხაროა,
არ შეგიძლია, ჰირობა მომცე. შენ მართალი ხარ,
იქნებ მართლა სიზმარი იყო. რატომ მატყუებ,
რად მეძახი იმ ქალის სახელს,

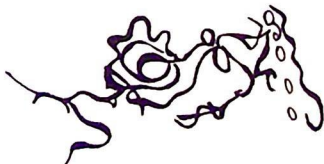
ნუთუ კვლავ გიყვარს? როგორ მინდოდა,
იგი ჩემთან დარჩენილიყო. აღარას ვნანობ,
თავიდანვე უნდა მცოდნოდა.

ისევ ის კაცი გახსენდება? მე არ ვქვითინებ.
სხვა არაფერი? – თუმცა შენსავით მაინც არავის...

*- Przynajmniej jesteś szczerą. - Bądź spokojna,
odejdę stąd. - Masz takie piękne ręce.
- To stare dzieje, ostrze przeszło
nie naruszając kości. - Nie ma za co,
mój drogi, nie ma za co. - Nie wiem
i nie chcę wiedzieć, która to godzina.*



მადლობელი ვარ აღსარებისთვის. მშვიდად იყავი,
მე ამ ქალაქს მივატოვებ. მშვიდად იყავი,
მეც წავალ, წავალ; რა მშვენიერი ხელები გაქვს.
ეს წინათ მოხდა, როცა მაძგერეს, მახვილი
ძვლებზე არც შემხებია. ო, არაფრის,
ჩემო ძვირფასო, არ ვიცი, არა
და არც მინდა ვიცოდე,
რომელი საათია.





Jestem za blisko, żeby mu się śnić.

Nie fruwam nad nim, nie uciekam mu
pod korzeniami drzew. Jestem za blisko.

Nie moim głosem śpiewa ryba w sieci.

Nie z mego palca toczy się pierścionek.

Jestem za blisko. Wielki dom się pali
beze mnie wołającej ratunku. Za blisko,
żeby na moim włosie dzwonił dzwon.

Za blisko, żebym mogła wejść jak gość,
przed którym rozsuwają się ściany.

Już nigdy po raz drugi nie umrę tak lekko,
tak bardzo poza ciałem, tak bezwiednie,
jak niegdyś w jego śnie. Jestem za blisko,

ლ ლ ლ

ახლო ვარ მასთან,
ისე ახლო ვარ,
რომ არასოდეს დავესიზრმები.
მის ოცნებებში არ დაეფრენ და
არც ფესვებთან არ ვემალები.
ახლო ვარ მასთან
და ბადეში გაბმული თევზი
უკვე ჩემი ხმით აღარ მღერის,
ხმასაც არ იღებს.

თითზე შემზრდია მძიმე ბეჭედი.
მეტისმეტად ახლო ვარ მასთან.
სახლი რომ იწვის
ის უჩემოდ მოუხმობს მშველელს.
ისე ახლო ვარ,
რომ ჩემს თმაში
გუგუნებს ზარი.

ისე ახლო ვარ,
რომ სტუმარივით შევდივარ მასთან,
რომლის წინაშეც
კედლებიც მყისვე განიხვნებიან.

ასე იოლად
მეორეჯერ აღარ მოვკვდები,

za blisko. Słyszę syk
i widzę połyskliwą łuskę tego słowa,
zniecieruchomiła w objęciu. On śpi,
w tej chwili dostępniejszy widzianej raz w życiu
kasjerce wędrownego cyrku z jednym lwem
niż mnie leżącej obok.

Teraz dla niej rośnie w nim dolina
rudolistna, zamknięta ośnieżona góra
w lazurowym powietrzu. Ja jestem za blisko,
żeby mu z nieba spaść. Mój krzyk
mógłby go tylko zbudzić. Biedna,
ograniczona do własnej postaci,
a byłym brzozą, a byłam jaszczurką,
a wychodziłam z czasów i atlasów
mieniąc się kolorami skór. A miałam

აღარ დავრჩები სხეულის მიღმა,
შეუცნობელ სივრცის იმედად,
როგორც ოდესღაც
მის სიზმარში აღარ დავრჩები.

ახლო ვარ მასთან,
მეტისმეტად ახლო ვარ, ახლო,
გაქვავებული ვთვლემ მის მკლავებში,
მესმის შიშინი
და მობრჭყვიალე
სიტყვების ქერცლს მივჩერებივარ.
ამ წუთას იგი
ჩემზე მეტად ეკუთვნის ალბათ
მის ცხოვრებაში
ერთხელ ნანახ ცირკის მოლარეს –
ლომების პატრონს;
რადგან მე მას გვერდით ვუწევარ.
იზრდება მასში
იმ მოლარე გოგონასათვის
მეწამული მინდვრების სივრცე, –
დათოვლილ მთებით შემოზღუდული
და ლაჟვარდოვან ზეცის ლივლივი.

ისე ახლო ვარ
ზეციდან ვერ მოვევლინები
და თუ ვიკივლებ,
დაკივლება მარტოოდენ გამოალვიძებს.
მე ვარ საბრალო
და საკუთარი სხეულით ვარ შემოგარსული.

łaskę znikania sprzed zdumionych oczu,
co jest bogactwem bogactw. Jestem blisko,
za blisko, żeby mu się śnić.

Wysuwam ramię spod głowy śpiącego,
zdrętwiałe, pełne wyrojonych szpilek.

Na czubku każdej z nich, do przeliczenia,
strąceni siedli anieli.



თუმცა, ოდესღაც
არყის ხე ვიყავ –
ან სულაც ხვლიკი,
გამოვდიოდი დროიდან და
ატლასებიდან
და კანის ფერს ვიცვლიდი მხოლოდ,
თუმც ხომ შემეძლო
მის გაოცებულ თვალებში რომ
გავმქრალიყავი.
ო, რა უსაზღვრო ბედნიერებას
მოვიპოვებდი.

ძლიერ ახლო ვარ,
ისე ახლო,
რომ არასოდეს დავესიზმრები.
მძინარეს ფრთხილად გამოვუცურებ
ხელს თავქვეშიდან,
ხელს გახევებულს,
თმის სარჭებისგან
წვრილად დაჩხვლექილს.

ყოველ ნაჩხვლექზე
მოცელილი ანგელოზები ეფინებიან.



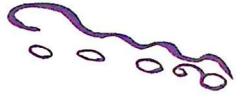
PRZYJACIOŁOM

Obeznani w przestrzeniach
od ziemi do gwiazd,
gubimy się w przestrzeniach
od ziemi do głowy.

Jest międzyplanetarnie
od żalu do łzy.
W drodze z fałszu ku prawdzie
przystajesz być młody.

Śmieszą nas odrzutowce,
ta szczelina ciszy
między lotem a głosem
- jako rekord świata.

Były szybsze odloty.
Ich spóźniony głos
wyszarpuje nas ze snu
dopiero po latach.



მეგობრებს

დედამიწიდან ვარსკვლავებამდე
თვალუწვდენელი მოჩანს მანძილი,
ჩვენ ერთმანეთი იქ გავიცანით,
ხოლო მიწაზე სწრაფად დავცილდით.

დაუსაბამო სივრცეა თითქოს
სიბრალულიდან ალალ ცრემლამდი,
სიმართლისაკენ გზად მიმავალნი
ჩვენ სიყმაწვილეს ნებით ვცელავდით.

რეაქტიული თვითმფრინავები...
მწამს, მდუმარების ცივი ნაპრალი
აფრენასა და იმ გუგუნს შორის
სასაცილოა და დამზაფრავიც.

დაგვიანებულ ხმას მოუსმინე –
(კი, უფრო სწრაფად ფრენდნენ ოდესღაც.)
ჩვენ ძილქუშიდან ხშირად გვაბრუნებს
ხმა, წლების შემდეგ რომ შემოგვესმა.

Rozlega się wołanie:
Jesteśmy niewinni!
Kto to woła? Biegniemy,
okna otwieramy.

Głos urywa się nagle.
Za oknami gwiazdy
spadają jak po salwie
tynk spada ze ściany.



რა დავაშავეთ? ჩვენ მართლები ვართ!
გაოგნებული ისმის ძახილი,
ვისი ხმებია ფანჯრებს რომ გვინგრევს,
სად იყო ცაში გადანახული?!

ხმა მიყურდება, წყდება უმაღვე
და ვარსკვლავები ლურჯი კაშკაშით
მოცვივა, როგორც აფეთქებისას
სახლის ჭერიდან ძველი ბათქაში.

წიგნი



BEZ TYTUŁU

Tak bardzo pozostali sami,
tak bardzo bez jednego słowa
i w takiej niemiłości, że cudu są godni -
gromu z wysokiej chmury, obrócenia w kamień.
Dwa miliony nakładu greckiej mitologii,
ale nie ma ratunku dla niego i dla niej.

Gdyby ktoś chociaż stnął w drzwiach,
cokolwiek, choć na chwilę, zjawiło się, znikło,
pocieszne, smutne, zewsząd, znikąd,
budzące śmiech albo strach.

Ale nic się nie zdarzy. Żadne, samo z siebie,
nieprawdopodobieństwo. Jak w mieszczańskim dramacie
będzie to prawidłowe do końca rozstanie,
nie uświetnione nawet dziurą w niebie.

Na ściany niezachwianym tle,
żałośni jedno dla drugiego,

უსათაურო

ისე მარტონი იყვნენ ხშირად,
 ისე მარტონი,
 ისე უსიტყვოდ, ისე უბრად,
 უსიყვარულოდ, რომ ღირსნი იყვნენ
 სასწაულის, მკაცრი ვაების,
 მეხის დაცემის ან გაქვავების.
 რა ბედნაა, სიმარტოვეში დანთქმულ წყვილისთვის –
 ბერძნული მითოლოგიის ორი მილიონი ტირაჟი,
 როს ყოველივე ამაოა
 და გზა ხსნისა შორით მოჩანს, როგორც მირაჟი.

ღია კარებში ვინმეს მაინც შემოეხედა,
 თუნდ ერთი წუთით, ერთი წამით და გამქრალიყო,
 ყოველი მხრიდან, არსაიდან შემოეხედა,
 სულერთი იყო ვინ იქნებოდა,
 ღიმილისა თუ შიშის მიმგვრელი
 ანდა საიდან შემოეხეტა.

რა უნდა მოხდეს. არაფერი. კვლავ სიმარტოვე,
 ჩამქრალი რწმენა – განშორების მსუსხავი გამა,

stoją naprzeciw lustra, gdzie
nic prócz odbicia dorzecznego.

Nic prócz odbicia dwojga osób.
Materia ma się na baczności.
Jak długa i szeroka, i wysoka,
na ziemi i na niebie, i po bokach
pilnuje przyrodzonych losów
- jak gdyby od sarenki nagłej w tym pokoju
musiało runąć Universum.



და ოჯახური ჩვეული დრამა

რაა სხვათათვის?! –

ყოველდღიური ერთფეროვნება და სიმარტოვე.

დგანან სარკესთან,

პირისპირ დგანან

და მწუხარების ფონად მოჩანს თეთრი კედელი;

უერთმანეთოდ, თითქოს ერთად სარკესთან დგანან.

ხოლო სარკეში სევდა მოჩანს გამოკვეთილი.

სხვა არაფერი, გარდა წყვილი ანარეკლისა,

ფხიზლობს ქვეყანა ნივთიერთა

და უხილავი ყოვლის მხილველი,

იგია ყველგან, ყველაფერში, მარად პირველი

და ისე ზრუნავს ხალხის სვე-ბედზე,

რომ მეჩვენება, თითქოს ოთახში შემოვარდება

ფეხმარდი შველი გასაკვირველი

და მთელ სამყაროს შემოიყოლებს.

სე



JABŁONKA

W raju majowym, pod piękną jabłonką,
co się kwiatami, jak śmiechem zanosi,
pod nieświadomą dobrego i złego,
pod wzruszającą na to gałęziami,
pod niczyją, ktokolwiek powie o niej moja;
pod obciążoną tylko przeczuciem owocu,
pod nieciekawą, który rok, jaki kraj,
co za planeta i dokąd się toczy,
pod tak mało mi krewną, tak bardzo mi inną,
że ani nie pociesza mnie, ani przeraża,
pod obojętną, cokolwiek się stanie,
pod drżącą z cierpliwości każdym listkiem,



ვაშლის ხე

მაისია, სამოთხეა,
სიო რტოებს არხევს,
თრთის ვაშლის ხე,
სურნელოვან ყვავილებში გამხვევს.
დგას ვაშლის ხე, არ დაგიდევს
კეთილსა და ბოროტს,
მოვარდისფრო ყვავილებით
ეცინება მხოლოდ.
არავისი არ არის და
არც იქნება სხვისი,
თრთის ნაყოფის მომლოდინე
წინათგრძნობის ნისლით.
არ აფიქრებს, სად იზრდება,
რიცხვი, თვე და წელი,
არც საითკენ ისწრაფვის და
არც არავის ელის.
მუდამ სიუცხოვესა და
სიახლოვეს ავლენს,

pod niepojętą, jakby mi się śniła,
albo śniło się wszystko oprócz niej
zbyt zrozumiale i zarozumiale -
pozostać jeszcze, nie wracać do domu.
Do domu wracać chcą tylko więźniowie.



არც არაფერს მანუგეშებს,
არც არაფერს მაენებს.

და თრთის მოთმინებისაგან
თითქოს ფოთოლ-ფოთოლ,
გულგრილობა მოსდებია
მის ყვავილებს ლორთქოს.

სიზმარივით ბუნდოვანო,
მონატრებავ მწველო,
ძილ-ღვიძლში ჟრუანტელი
მინდა გავიგრძელო.

მსურს, ცოტა ხანს შენთან დავრჩე,
ფიქრს გავშორდე მსუსხავს,
ვინძლო, სახლში დაბრუნება
უნდა მხოლოდ ტუსადს.





RADOŚĆ PISANIA

Dokąd biegnie ta napisana sarna przez napisany las?

Czy z napisanej wody pić,

która jej pyszczek odbije jak kalka?

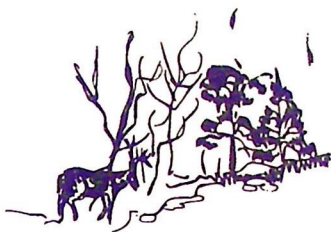
Dlaczego łeb podnosi, czy coś słyszy?

Na pożyczonych z prawdy czterech nóżkach wsparta
spod moich palców uchem strzyże.

Cisza - ten wyraz też szeleści po papierze
i rozgarnia

spowodowane słowem "las" gałęzie.

Nad białą kartką czają się do skoku
litery, które mogą ułożyć się źle,



წერის სიხარული

ქალღმერთზე დაწერილი სიტყვა „შველი“,
რატომ გამირბის
ქალღმერთზე დაწერილი სიტყვა – „ტყეში“?
იგი გამირბის
ქალღმერთზე დაწერილი სიტყვის –
„წყლის“ დასაღეგად.
წყალში მისი დრუნჩის
ზუსტი ასლი აირეკლება.

ყური რად დაცქვიტა,
ხომ არაფერი შემოესმა?
იგი ღვას
სინამდვილისაგან ნასესხებ ოთხფეხზე,
ღვას ჩემს თითებქვეშ
ყურდაცქვეტილი.
„სიწყნარე“, –

zdania osaczające,
przed którymi nie będzie ratunku.

Jest w kropli atramentu spory zapas
myśliwych z przymrużonym okiem,
gotowych zbiec po stromym piórze w dół,
otoczyć sarnę, złożyć się do strzału.

Zapominają, że tu nie jest życie.

Inne, czarno na białym, panują tu prawa.

Okamgnienie trwać będzie tak długo, jak zechcę,
pozwoli się podzielić na małe wieczności
pełne wstrzymanych w locie kul.

Na zawsze, jeśli każę, nic się tu nie stanie.

Bez mojej woli nawet liść nie spadnie
ani źdźbło się nie ugnie pod kropką kopytka.

Jest więc taki świat,
nad którym los sprawuje niezależny?

ფურცელზე ეს სიტყვაც კი შრიალებს
და სიტყვა „ტყეც“
ამოძრავებს დაბურულ ტოტებს.

ჩასაფრებულან თეთრ ფურცელზე გადასახტომად
ასოები ნაირ-ნაირი,
რომლებიც შეიძლება ცუდად დაჯგუფდნენ,
შემოჯარდნენ წინადადებებად,
რომელთა შინაარსმა
შეიძლება მიაღწიოს ამაოების ზღვარს.

მელნის წვეთებში ჩასაფრებულან
თვამოჭუტული მონადირენი,
ისინი მზად არიან
ციცაბო კალმის წვერიდან ჩამოცოცდნენ,
გზა შეუკრან საბრალო შველს
და ესროლონ დაუნანებლად.
მათ ავიწყდებათ,
რომ ქალაქზე ნამდვილი სიცოცხლე
არ სუფევს,
რომ აქ წერის კანონები
მართავს ყველაფერს.

დავაქუცმაცებ დროს
უმცირეს მარადისობებად

Czas, który wiąże łańcuchami znaków?

Istnieje na mój rozkaz nieustannie?

Radość pisania.

Możliwość utrwalania.

Zemsta ręki śmiertelnej.



და გასროლილ ტყვიას
შევაჩერებ ჰაერში.

თუ მოვისურვე,
არაფერიც არ მოხდება,
ფოთოლიც არ გაიშრიალებს,
ბალახის ღერიც არ შეირხევა.

არსებობს კი მსგავსი ქვეყანა,
სადაც ბედი
თავის ნებაზე მართავს ყველაფერს?!
სად ღროის ჯაჭვით
აბამენ ნიშნებს
და სინამდვილე მარადისია თუ მოვისურვე?!
წერის სიხარული.
განმტკიცების შესაძლებლობა.
შურისძიება –
ხელის სწრაფი მოძრაობით გამოხატული.



ALBUM

Nikt w rodzinie nie umarł z miłości.
Co tam było to było, ale nic dla mitu.
Romeowie gruźlicy? Julie dyfterytu?
Niektórzy wręcz dożyli zgrzybiałej starości.
Żadnej ofiary braku odpowiedzi
na list pokropiony łzami!
Zawsze w końcu zjawiali się jacyś sąsiedzi
z różami i binoklami.
Żadnego zaduszenia się w stylowej szafie,
kiedy to raptem wraca mąż kochanki!
Nikomu te sznurówki, mantylki, falbanki
nie przeszkodziły wejść na fotografię.
I nigdy w duszy piekielnego Boscha!
I nigdy z pistoletem do ogrodu!
(Konali z kulą w czaszce, ale z innego powodu
i na polowych noszach).
Nawet ta, z ekstatycznym kokiem



ალბომი

სიყვარულისთვის არ მოიკლავს თავს აღარავინ,
რაც იყო, იყო, გამქრალია ის დიდი მითი,
რომეოს – ჭლექი? ჯულიეტა? რის დიფტერიტი?
გელით სიბერე უდრტვინელი, გაუბზარავი.

არავითარი თავგანწირვა და დარდი შენზე,
ცრემლით დანამულ წერილებში პასუხი მკვეთრი,
ბოლოს ყოველთვის მოელიან მეზობელს კეთილს –
ხელში ყვავილი რომ უჭირავს და შვენის პენსნე.

ვინ შემალულა სიბნელეში ძველი კარადის,
როცა ოჯახში მიუსწრებდა საყვარელს ქმარი,
რისი ფანჯარა, რა ფანჯარა, არსებობს კარი...
ძველ სურათებზე წმინდანებად დარჩნენ მარადის.

სულში ერთხელაც არ გამკრთალა ბოსხი – წყეული,
სიყვარულისთვის არ მოუკლავთ თავი არასდროს,
კვდებოდნენ, მაგრამ სხვა მიზეზით, უნდა გაგანდოთ, –
ბრძოლის ველზე და საკაცეზე კვდომას ჩვეულნი.

i oczami podkutymi jak po balu,
odpłynęła wielkim krwotokiem
nie do ciebie danserze i nie z żalu.
Może ktoś, dawniej, przed dagerotypem -
ale z tych, co w albumie, nikt, o ile wiem.
Rozśmieszały się smutki, leciał dzień za dniem,
a oni, pocieszeni, znikali na grypę.



ღამაზკულულა ექსტაზურ ქალს ნატანჯს სიმწრითა,
იხსენებ, ფიქრობ, უცაბედად როგორ გაფითრდა,
ისიც კი სისხლის დენას გაჰყვა, ისე გაფრინდა,
სინანულისგან, დარდისაგან გამოიწრიტა.

სიყვარულისთვის მოკვდა ალბათ დაგეროტიპი,
მაგრამ მათგან, ვინც ალბომშია, ვფიქრობ, არცერთი,
იცხოვრეს დიდხანს, ერთფეროვან ყოფით გაცვეთილთ,
ჰკლავდათ დღეების უაზრობა, ხოცავდათ გრიპი.

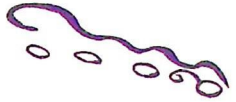




PRZYLOT

Tej wiosny, znowu ptaki wróciły za wcześnie.
Ciesz się, rozumie, instykt też się myli.
Zagapi się, przeoczy - i spadają w śnieg,
i giną licho, giną nie na miarę
budowy swojej krtani i arcypazurków,
rzetelnych chrząstek i sumiennych błon,
dorzecza serca, labiryntu jelit,
nawy żeber i kręgów w świetnej amfiladzie,
piór godnych pawilonu w muzeum wszechrzemiosł
i dzioba mniszej cierpliwości.

To nie jest lament, to tylko zgorzenie,
że anioł z prawdziwego białka,
latawiec o gruczołach z pieśni nad pieśniami,
pojedynczy w powietrzu, nieprzeliczony w ręce,



მოფრენა

ამ გაზაფხულზე ფრინველები
კვლავინდებურად ადრე მოფრინდნენ.
რაღა გახარებს?..

აღლოც არაა შეუმცდარი,
იგი მოტყუვდა.

გაუშტერდებათ ერთხანს თვალი
საბრალო ჩიტებს
და მერე თოვლზე ეცემიან,
იხოცებიან ტყუილუბრალოდ.

ლამაზი ხორხის და კლანჭების,
საქმიანი გულის
და ნაწლავების ლაბირინთების,
ნეკნების გემის
და ხერხემლის შესანიშნავი
ანფილადის მიუხედავად,
სამუზეუმოდ ვარგისი ფრთების,
მიუთმენელი ნისკარტების მიუხედავად
იხოცებიან,
იხოცებიან ტყუილუბრალოდ.

არ გეგონოთ რომ ვგოდებდე,
მე აღვშფოთდი,

tkanka po tkance związany we wspólność
miejsca i czasu jak sztuka klasyczna
w barwach skrzydeł -
spada i kładzie się obok kamienia,
który w swój archaiczny i prosty sposób
patrzy na życie jak na odrzucanie próby.



რადგან დავრწმუნდი,
რომ ანგელოზიც შექმნილია
კვერცხის ცილისგან.

სიმღერ-სიმღერით მიიწვეს ცაში
ქათქათა ფრანი,
ხელიდან ხელში ისე გადადის,
თითქოს აერთებს ადამიანებს
ერთ მთლიანობად
და ისე იცვლის დროს და ადგილს,
ვით პერსონაჟი
კლასიკური ნაწარმოების.

მერე ეცემა,
ფრთების ფათქუნით და შხუილით
ქვასთან ვარდება
და არქაული უბრალოებით,
ისე შეჰყურებს მთელს ცხოვრებას,
ვით მთლიანობას
აწ უარყოფილს.



KOT W PUSTYM MIESZKANIU

Umrzeć - tego nie robi się kotu.
Bo co ma począć kot w
w pustym mieszkaniu.
Wdrapywać się na ściany.
Ocierać między meblami.
Nic niby tu nie zmienione,
a jednak pozamieniane.
Niby nie przesunięte,
a jednak porozsuwane.
I wieczorami lampa już nie świeci.

Słyszać kroki na schodach,
ale to nie te.
Ręka, co kładzie rybę na talerzyk,
także nie ta, co kładła.



კატა ცარიელ ბინაში

გარდაცვალება – კატა ამას ვერ გრძნობს.

რა უნდა ჰქნას კატამ

ცარიელ ბინაში.

კედელზე აცოცდეს.

ავეჯს გაეგლასუნოს.

თითქოს არაფერი შეუცვლიათ,

აქაურობა მაინც სულ სხვაა.

თითქოს არაფერი გადაუადგილებიათ,

ყველაფერი მიწეულ-მოწეულს ჰგავს.

და საღამოობით ლამპა აღარ ანათებს.

კიბეზე ფეხის ხმა ისმის,

მაგრამ იმისი – არა.

ხელი, რომელიც თევზს დებდა თეფშზე,

ის აღარაა, ადრე რომ დებდა.

Coś się tu nie zaczyna
w swojej zwykłej porze.

Coś się tu nie odbywa
jak powinno.

Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.

Do wszystkich szaf się zajrzało.
Przez półki przebiegło.
Wcisnęło się pod dywan i sprawdziło.
Nawet złamano zakaz
i rozrzuciło papiery.
Co więcej jest do zrobienia.
Spać i czekać.

Niech no on tylko wróci,
niech no się pokaże.
Już on się dowie,
że tak z kotem nie można.
Będzie się szło w jego stronę
jakby się wcale nie chciało,
pomalutku,
na bardzo obrażonych łapach.
I żadnych skoków pisków na początek.

აქ რაღაც არ იწყება
ჩვეულ დროზე.
აქ რაღაც არ ხდება
როგორც ხდებოდა.
აქ ვიღაც იყო და იყო
და მერე უეცრად გაქრა.
და არა და აღარ ჩანს.

მინც ყველა კარადაში შეიჭყიტა.
თაროზე გადაირბინა.
ფარლაგქვეშ შეეჭყლიტა და გადაამოწმა.
ფიციც კი გატეხა და
ქალაღლები მიმოიფანტა.

მეტი რა უნდა ექნა.
ძილისა და ლოდინის გარდა.
ნეტავ კიდევ დაბრუნდეს,
ნეტავ გამოჩნდეს.
მაშინ მიხვდება,
რომ კატას ასე არ უნდა მოექცეს.
თითქოსდა უგუნებოდ
დაიძვრის მისკენ.
სულ ნება-ნება.
ძალზე ნაწყენ ფეხებს გადადგამს
და თავიდან არც კრინტს დაძრავს და არც ისკუპებს.



MOŻE BYĆ BEZ TYTUŁU

Doszło do tego, że siedzę pod drzewem,
na brzegu rzeki,
w słoneczny poranek.

Jest to zdarzenie błahe
i do historii nie wejdzie.

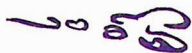
To nie bitwy i pakt,
których motywy się bada,
ani godne pamięci zabójstwa tyranów.

A jednak siedzę na rzeką, to fakt.

I skoro tutaj jestem,
musiałam skądś przyjść,
a przedtem

w wielu jeszcze miejscach się podziwiać,
całkiem tak samo jak zdobywcy krain,
nim wstąpili na pokład.

Ma bujną przeszłość chwila nawet ulotna,
swój piątek przed sobotą,
swój przed czerwcem maj.



შეიქლება უსათაუროდაც

მოხდა ისე, რომ მდინარესთან
ხის ძირას ვზივარ.
ერთ მზიან დილით.
მეტად უბრალო ამბავია,
და ისტორიაში ვერ ჰპოვებს ადგილს.
აქ არც ბრძოლაა და არც პაქტი რამე,
რომლის მოტივებსაც გამოიკვლევენ
და არც ღირსსახსოვარი თარიღია.

არადა, ფაქტია, მდინარის პირას ვზივარ
და რადგანაც აქ ვარ,
საიდანმე ხომ უნდა მოვსულიყავ,
მანამდე კი
უამრავი ადგილი უნდა მომეელო,
ზუსტად ისე, როგორც ქვეყნის დამპყრობლებს,
გემბანზე ასვლამდე.

საოცრად მდიდარი წარსული აქვს პაწაწკინტელა წამსაც კი.
თავისი პარასკევი – შაბათის წინ,
თავისი ივნისის წინა მაისი.

Ma swoje horyzonty równie rzeczywiste
jak w lornetce dowódców.

To drzewo to topola zakorzeniona od lat.
Rzeka to Raba nie od dziś płynąca.
Ścieżka nie od przedwczoraj
wydeptana w krzakach.
Wiatr, żeby rozwiać chmury,
musiał je wcześniej tu przywiać.

I choć w pobliżu nic się wielkiego nie dzieje,
świat nie jest przez to uboższy w szczegóły,
gorzej uzasadniony, słabiej określony,
niż kiedy zagarniały go wędrowniki ludów.

Nie tylko tajnym spiskom towarzyszy cisza.
Nie tylko koronacjom orszak przyczyn.
Potrafią być okrągłe nie tylko rocznice powstań,
ale i obchodzone kamyki na brzegu.

Zawiły jest gęsty haft okoliczności.
Ścieg mrówki w trawie.
Trawa wszyta w ziemię.
Deseń fali, przez którą przewleka się patyk.

აქვს თავისი ჭეშმარიტი, სწორი თვალსაწიერი –
როგორც წინამძღოლის ჭოგრიტში დანახული.

ეს ხეა ეს ჩინარი წლების განმავლობაში ფესვებჩახლართული.
მდინარე რაბას დღეს კი არ აუდგამს ფეხი.

ბილიკი გუშინწინ კი არ გაუკვალავთ
ხშირ ბუჩქნარს შორის.

ქარს, ღრუბლები რომ გაეფანტა,
ისინი ჯერ აქ უნდა მოერეკა.

და თუმცა მახლობლად მნიშვნელოვანი არაფერი ხდება,
სამყარო წვრილმანების ნაკლებობას ნაღდად არ განიცდის,
ნაკლებ დაუსაბუთებელი, მკრთალად შემოხაზული,
ვიდრე აავსებდნენ მოგზაური ხალხები.

სიჩუმე მხოლოდ იდუმალი შეთქმულების თანამგზავრი როდია.
ამალა მხოლოდ გვირგვინოსანთა ხვედრი არ გახლავთ.
მხოლოდ აჯანყების თარიღები არ არის მრგვალი,
მრგვალი შეიძლება იყოს სანაპიროზე დაყრილი ლოდებიც.

მოგვირისტებულა და მოხატული ირგვლივეთი.
ჭინჭველების ბილიკი მოჩანს ბალახებში.
ბალახი მჭიდროდ ჩახლართვია მშობელ მიწას.
დარწეულ ტალღებზე ჯოხი მოლივლივებს.

Tak się złożyło, że jestem i patrzę.
Nade mną biały motyl trzepoce w powietrzu
skrzydełkami, co tylko do niego należą
i przelatuje mi przez ręce cień,
nie inny, nie czyjkolwiek, tylko jego własny.

Na taki widok zawsze opuszcza mnie pewność,
że to co ważne
ważniejsze jest od nieważnego.



მოხდა ისე, რომ აქ ვარ და ყველაფერს ვხედავ.
თავზე დამფარფატებს ქათქათა პეპელა
და ფრთებს ისე აფათქუნებს, როგორც მხოლოდ მას სჩვევია,
ხელებზე მეფინება მისი ჩრდილი, მაგრამ არა სხვისი,
არა ვიღაცის, მხოლოდ მისი საკუთარი.

ასეთი სურათის ხილვისას ყოველთვის მეეჭვება,
რომ ის, რაც მნიშვნელოვანია,
ამ უმნიშვნელოზე უფრო მნიშვნელოვანია.

საქართველო



NIEKTÓRZY LUBIĄ POEZJĘ

Niektórzy -

czyli nie wszyscy.

Nawet nie większość wszystkich ale nie mniejszość.

Nie licząc szkół, gdzie się musi,

i samych poetów,

będzie tych osób chyba dwie na tysiąc.

Lubią -

ale lubi się także rosół z makaronem,

lubi się komplementy i kolor niebieski,

lubi się stary szalik,

lubi się stawiać na swoim,

lubi się głaskać psa.

Poezję -

tylko co takiego poezja.

Niejedna chwiejna odpowiedź

na to pytanie już padła.

A ja nie wiem i nie wiem i trzymam się tego

jak zbawiennej poręczy.



ზოგიერთებს უყვართ პოეზია

ზოგიერთებს –

ანუ ყველას არა.

თვით უმრავლესობის უმეტეს ნაწილს კი არა, უმცირესს.

სკოლების გარდა, სადაც ეს აუცილებელია

და პოეტებისაც,

ასეთ ადამიანთა რიცხვი, ალბათ, ათასში – ორია.

უყვართ, –

მაგრამ უყვართ მაკარონიანი წვნიანიც,

უყვართ ქათინაურები და ფერი ზეცის.

უყვართ ძველი შარფი,

უყვართ საკუთარი ნათქვამის გატანა

და უყვართ აგრეთვე ალერსი ძაღლის.

პოეზია –

მაგრამ რა არის პოეზია.

ამ კითხვის

არაერთი მცდარი პასუხი გაცამტვერებულა.

მეც არ ვიცი, არ ვიცი და მაინც ჩაფურენივარ,

როგორც წყალწაღებული – ხავსს.

DNIA 16 MAJA 1973 ROKU

Jedna z tych wielu dat,
które nie mówią już nic.

Dokąd w tym dniu chodziłam,
co robiłam - nie wiem.

Gdyby w pobliżu popełniono zbrodnię
- nie miałabym alibi.

Słońce błysło i zgasło
poza moją uwagę.
Ziemia się obróciła
bez wzmianki w notesie.

Lżej by mi było myśleć,
że umarłam na krótko,
niż że nic nie pamiętam,
choć żyłam bez przerwy.

Nie byłam przecież duchem,
oddychałam, jadłam,
stawiałam kroki,
które było słycać,
a ślady moich palców
musiały zostać na klamkach.

Odbijałam się w lustrze.
Miałam na sobie coś w jakimś kolorze.
Na pewno kilku ludzi mnie widziało.
Może w tym dniu
znalazłam rzecz zgubioną wcześniej.
Może zgubiłam znaną później.
Wypełniały mnie uczucia i wrażenia.
Teraz to wszystko
jak kropki w nawiasie.

Gdzie się zasłyszam,
gdzie się pochowałam -
to nawet niezła sztuczka
tak samej sobie zejść z oczu.

Potrząsam pamięcią -
może coś w jej gałęziach
uśpione od lat
poderwie się z furkotem.

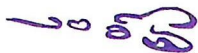
Nie.
Najwyraźniej za dużo wymagam,
bo aż jednej sekundy.

მე სომ სული არ ვიყავი,
ვსუნთქავდი, ვჭამდი,
ვდგამდი ნაბიჯებს,
რომელთა ხმაც ისმოდა,
ჩემი თითების ანაბეჭდები კი
სახელურებზე უეჭველად დარჩებოდა.

სარკეში ვირეკლებოდი,
ტანზე ფერადი სამოსი მეცვა.
აღბათ ვინმემაც დამინახა.

ეგებ იმ ღღეს ადრე დაკარგული
რომელიღაც ნივთი ვიპოვე.
ანდა სულაც, ადრე ნაპოვნი დაკარგე იმ ღღეს.





დასასრული და დასაწყისი

ყოველი ომის შემდეგ
ვილცამ უნდა დაასუფთაოს.
არანაირი წესრიგი
თავისთავად არ დამყარდება.

ვილცამ უნდა გადააწყოს
ნანგრევები გზის კიდეებზე,
გვამებით დატვირთულმა საზიდრებმა
გავლა რომ შესძლონ.

ვილც უნდა ჩაეფლოს
ლაფსა და ნაცარში,
ტახტის ზამბარებში,
შუშის ნამსხვრევებსა და
სისხლიან ძონძებში.

ვილცამ უნდა შეუყენოს
კედელს ბოძები,
ვილცამ ჩასვას შუშები
და კარი ჩამოჰკიდოს ისევ ანჯამებზე.

Fotogeniczne to nie jest
i wymaga lat.
Wszystkie kamery wyjechały już
na inną wojnę.

Mosty trzeba z powrotem
i dworce na nowo.
W strzępach będą rękawy
od zakasywania.

Ktoś z miotłą w rękach
wspomina jeszcze jak było.
Ktoś słucha
przytakując nie urwaną głową.
Ale już w ich pobliżu
zaczną kręcić się tacy,
których to będzie nudzić.

Ktoś czasem jeszcze
wykopie spod krzaka
przeżarte rdzą argumenty
i poprzenosi je na stos odpadków.

ეს არ არის ფოტოგენური
და წლებსაც მოითხოვს.
კინოკამერები კი რა ხანია
სხვა ომების გზებს გაუდგნენ.

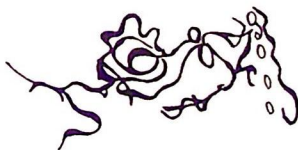
კვლავ საჭიროა ხიდები
და სასახლეები.
ნაგავში ჩაფლობილებმა
სახელოები უნდა დაიკაპიწონ.

ვილაც ხელცოცხიანი
ისევ გაიხსენებს, რა როგორ იყო.
ვილაც მოუსმენს
და მხრებზე შერჩენილ თავს
დასტურის ნიშნად დაუქნევს.
ირგვლივ აბორიალდებიან ისეთებიც,
ვისაც მოსმენა მოსწყინდება.

დროდადრო ვილაც
კიდევ გამოთხრის ბუჩქებიდან
ჟანგმოდებულ არგუმენტებს
და სანაკვეზე გადაუძახებს.

Ci, co wiedzieli
o co tutaj szło,
muszą ustąpić miejsca tym,
co wiedzą mało
I mniej niż mało.
I wreszcie tylko nic.

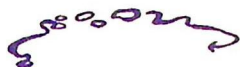
W trawie, która porosła
przyczyny i skutki,
musi ktoś sobie leżeć
z kłosem w zębach
i gapić się na chmury.



იმათ კი, ვინც იცის
აქ რაც ხდებოდა,
ადგილი უნდა დაუთმონ მათ,
ვინც ცოტა რამ იცის.
და ცოტაზე უფრო ცოტაც.
ანდა – თითქმის არაფერი.

ბალახზე – რომელმაც დაფარა
მიზეზიცა და შედეგიც,
ვიღაც უნდა წამოწვეს
და კბილებში თავთავაჩრილი
ღრუბლებს მიაშტერდეს.

*იოსებ ბროდსკიმ ეს ლექსი მიაკუთვნა
„XX საუკუნის 100 საუკეთესო ლექსს“.
ამ ლექსის მისეული თარგმანი გამოქვეყნდა
1993 წლის 31 დეკემბერს.*



SPIS WIERZSY სარჩევნი

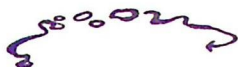
წინათქმა	5
WPROWADZENIE	10
მიხეილ ქვლივიძის თარგმანი	
LUDZIE NA MOŚCIE	12
აღაპიანები ხიდზე	13
NAGROBEK	18
ეპიტაფია	19
SCHYLEK WIEKU	20
საუკუნის დასასრული	21
MOŻLIWOŚCI	24
შესაძლებლობანი	25
PISANIE ŻYCIORYSU	28
ბიოგრაფიის დაწერა	29
DZIECI EPOKI	32
ეპოქის შვილები	33
TORTURY	36
წამება	37
O ŚMIERCI BEZ PRZESADY	40
სიკვდილზე – გადაუჭარბებლად	41
TREMA	46
მღელვარება	47
ODZIEŻ	50
ტანსაცმელი	51
RELACJA ZE SZPITALA	52
საავადმყოფოში მისვლა	53
MUZEUM	56
მუზეუმში	57



BALLADA	60
ბალადა	61
NADMIAR	64
ზედმეტი	65
PIERWSZA FOTOGRAFIA HITLERA	68
პირველი ფოტოსურათი	69
WSZELKI WYPADEK	72
საბედნიეროდ	73
PRZY WINIE	76
ღვინის ხმის ღროს	77
URODZONY	80
განჩენილი	81
DWORZEC	86
სადგური	87
KONSZACHTY Z UMARŁYMI	90
მიცვალებულებთან ურთიერთობა	91

გივი აღმაშენებლის თარგმანი

PRZYPOWIEŚĆ	94
იბაპი	95
CIEŃ	96
ჩრდილი	97
PRZEMÓWIENIE W BIURZE ZNALEZIONYCH RZECZY	100
დაკარგულ საგანთან პიურეში ნათქვამი	101
ROZMOWA Z KAMIENIEM	102
ქვასთან საუბარი	103
FILM - LATA SZEŚĆDZIESIĄTE	110
ფილმი – სამოციანი წლები	111
ATLANTYDA	116
ატლანტიდა	117



STO POCIECH	120
კალიან სასაცილო	121
SŁÓWKA	124
სიტყვა	125
ŻYCIE NA POCZEKANIU	126
სიცოცხლე დაუყოვნებლივ	127
POCHWAŁA ZŁEGO O SOBIE MNIEMANIA	132
საკუთარ თავზე ცუდი შეხედულების შექება	133
PAMIĘĆ NARESZCIE	134
მეხსიერება ბოლოს და ბოლოს	135
NA WIEŻY BABEL	138
ბაბილონის ბოდოლზე	139
JESTEM ZA BLISKO... ..	142
ახლო ვარ მასთან... ..	143
PRZYJACIOŁOM	148
მეგობრებს	149
BEZ TYTUŁU	152
უსათაურო	153
JABŁONKA	156
ვაშლის ხე	157
RADOŚĆ PISANIA	160
წერის სიხარული	161
ALBUM	166
ალბომი	167
PRZYLOT	170
მოფრენა	171

ნათელა გავაშელის თარგმანი

KOT W PUSTYM MIESZKANIU	174
კატა ცარიელ ბინაში	175



MOŻE BYĆ BEZ TYTUŁU	178
შეიძლება უსათაუროდაც	179
NIEKTÓRZY LUBIĄ POEZJĘ	184
ზოგიერთებს უყვართ პოეზია	185
DNIA 16 MAJA 1973 ROKU	186
1973 წლის 16 მაისი	187
KONIEC I POCZĄTEK	189
დასასრული და დასაწყისი	190

მხატვარი ო. ქემოკლიძე
დაკაბადონება ნ. ვაჩიშვილი
ტექსტის აკრეფა ლ. რამიშვილი,
ხ. ნებულიშვილი

Opracowanie graficzne: O. Kemoklidze
Łamanie: N. Waczeiszwili
Skład komputerowy: L. Ramiszwili,
Ch. Nebuliszwili

